БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 107 (7107)
МАЙН
7
СУББОТО
1955 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

Хабарай тарилгые шанартайгаар үнгэргэе! (1-дэхи нюур).

Московско университедэй 200 жэлэй ой (1-дэхи нюур).

К. Такоев. — Советскэ радио арад зондоо алба хэнэ (2-дохи нюур).

Ц. Дондуков. — Хүдөө тосхонуудта город туһална (2-дохи нюур).

КРИТИКЭ БА БИБЛИОГРАФИ: **А. Тугаринов.** — Туһатай брошюра (3-дахи нюур).

С. Танхасаев. — Кукуруза гараар тариха зэмсэгүүдые яажа хэхэб (3-дахи нюур).

Ш. Нимбуев, Л. Дашиев. — Жаргалантын хабар (3-дахи нюур).

Индийскэ парламентын делегаци Советскэ Союзда ошохоёо мордобо (4-дэхи нюур).

Советско-иранска худалдаа наймаанай харилсаанууд тушаа (4-дэхи нюур).

Фашизмһаа немецкэ арадай сүлөөлэгдэһөөр 10 жэлэй ойн урда тээ (4-дэхи нюур).

КНДР-эй хүнгэн ба эдеэ хоолой промышленность (4-дэхи нюур).

РАДИОГОЙ УДЭР

Ородой агууехэ эрдэмтэ А. С. Поповой радио бии болгоһонһоонь хойшо жаран жэл гүйсэбэ.

Ажалшадай гэгээрэл болбосоройн ба коммунистическэ хүмүүжүүлгын хүсэтэ зэбсэг тээшэ гэжэ һаяхан болоод, үшөө һула байһан радио тухай агууехэ Ленин эгээн түрүүн хэлээ һэн. Ленин болбол радиое «саарһан дээрэ гаргагдадаггүй, холо ойродо хамаагүй» газетэ гэжэ нэрлээд, Москвада гү, али бусад ехэ центртэ хэлэгдэһэн үгэнүүдые, илдхэлнүүдые болон лекцинүүдые тэн олон зондо дабтажа шадахаар республика дотороо шангаар дуудардаг аппарадуудые ба хэдэн зуугаад приёмнигуудые тодхо хүдэлмэри тон ехээр түргэдхэхэ эриһэн байгаа.

Ленинэй иигэжэ хэлэһэн сагһаа хойшо манайда ороноо радиофикацилгаар угаа ехэ хүдэлмэри хэгдээ. Мүнөө орон доторнай үргэн олон радиотрансляционно узелнууд дэлгэрээ. Шэнэ шэнэ радиостанцинууд баригдажа, советскэ телевидени саашаа хүгжэжэ байна.

Орон доторнай радиогой хүгжэжэ байһанай эли тодо жэшээнүүдэй нэгэниинь хадаа манай Бурят-Монгой республика дээрэһээ харагдана. Республика доторнай мүнөө радиодамжуулгын станци, хэдэн олон радиоузелнууд хүдэлнэ. Городуудта болон хүдөө нютагуудта тоологдохогүй олон радиотрансляционно точконууд, радиоприёмнигууд бии.

1940 онтой сасуулбал, радиоточконуудай тоо 3,5 дахинһаа, радиоприёмнигуудай — 10 дахинһаа дээшэ олошорһон ушар хадаа республика доторнай радиогой улам хүгжэжэ байһые гэршэлэн харуулна.

Мүнөө үедэ республикын колхозуудай 88 процентнь, бүхы совхозууд болон МТС-үүд радиотой болонхой. ...рын, Иволгын, Курумканай, ...-Байгалай, Кударын, Сэлэнгын, Түнхэнэй ба Хорнин аймагуудай бүхы колхозууд радиотой болоо, мүнөө һуурин газар бүхэндэнь радио бии болгогдохоёо байна.

Хэлхеэ-холбооной управлениин ...лдэ байдаг хүсэ ехэтэй, тогтуун һайнаар хүдэлдэг радиоузелнүүдтай жэжэнүүд колхозно радиоузелнуудые холбохо тушаа хүдэлмэри ...гдэнэ.

Мүн тиихэтэй хамта, радиофикацин хүдэлмэридэ ехэ дутагдалнууд бии. Мүнөө республикын 32 колхоз үшөө радиотой болоодүй. Илангаяа Закаменай, Яруунын, Мухаршэбэрэй болон бусад зарим аймагуудта колхозуудые радиотой болгохо хүдэлмэри тон аалиханаар ябуулагдана.

Аймагай партийна болон советскэ ...нууд радиотой болгохо хүдэлмэри хэхэ тухай колхозуудтай договорой баталалгадань хэлхеэ-холбооной ...нуудта хүсэд туһаламжа үзүүлнэ, мүн договорно уялгануудаа ...эдэ талануудай хэр зэргэ дүүргэжэ байһыень шалганагүй.

...рилгын-монтажна хүдэлмэри ...алтагүйгөөр ябуулагдана. Барилгын-монтажна управлени хадаа колхозуудай эрилтэнүүдтэ анхаралаа табингүй, барилгын хүдэлмэринүүдые ехэ дутуунуудтайгаар хэнэ.

Колхозно радиоузелнуудай техническэ талаараа хангалтагүй байһание мүн тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Радиотрансляционно сетиин дирекциин болон аймагуудай хэлхеэ-холбооной конторонуудай хүдэлмэрилэгшэд хүдөө нютагуудта, колхозуудта ябажа байхадаа, тэдэндэ һайн туһаламжа үзүүлнэгүй. Мүн баһа радиодо хэрэгтэй батарейнүүд, лампанууд, репродукторнууд мэтын хэрэгсэлнүүд хүдөө нютагуудта багаар абаашагдана. Энээн дээрэһээ боложо, олохон колхозно радиоузелнууд, илангаяа Бичурын, Хэжэнгын болон бусад аймагуудта ехэнхи сагтаа хүдэлнэгүй.

Радиофикациин хүдэлмэрилэгшэд республикын һуурин газарнуудые бултыень богонихон саг соо радиотой болгожо, бүхы радиоузелнуудай һаадгүй һайнаар хүдэлхэ ябадал хангаха зэргэтэй.

Республика дотороо радиодамжуулга эмхидхэн ябуулжа байдаг БМАССР-эй Культурын министерствын радиоинформациин таһаг угаа ехэ ба олон янзын хүдэлмэри хэхэ зэргэтэй. Теэд, радиодамжуулгануудай тематикые болон шанарые харахада эндэ ехэ дутуунууд бии.

Радиоинформациин таһаг өөрынгөө дамжуулганууд соо промышленностиин ба хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй ажалай түрүү арга методые һулаар харуулна. Түрүүшүүлэй өөһэдынь үгэ хэлэлгэ үсөөн эмхидхэгдэнэ.

Хүдөө ажахые эрид ехээр хүгжөөн дэбжээхын түлөө, КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй шиидхэбэринүүдые дүүргэхын түлөө ажалшадай тэмсэлые үшөө һулаар, халирхайгаар харуулна. Республикын хүдөө ажахын зарим һалбаринуудые хүгжөөхэ холын хараата асуудалнууд үсөөнөөр дамжуулагдана. Зарим дамжуулганууд шанар муутайгаар, яаралтайгаар бэлдэгдэнэ.

Мүн бурят-монгол хүгжэмэй болон литературын пропагандада анхарал багаар хандуулагдана. Эрхим хүнүүд тухай очеркнууд болон рассказууд үсөөн дамжуулагдана.

Радио гээшэ хүгжэмэй культура нэбтэрүүлхэ пропагандын хүсэн түгэлдэр зэбсэг мүн байһыень мартажа болохогүй. Тиимэһээ, хүгжэмэй дамжуулгануудай репертуар советскэ арадай үндэр дээдэ уранһайхан эрилтэдэ таарахаар үлэмжэ эрхим шанартай, элдэб янзын байха зэргэтэй. Партиин Центральна Комитедэй сентябрьска, февральско-мартовска болон январска Пленумүүдэй тогтоолнуудые бэелүүлхэ хэрэгтэ радиогой үүргэнь тон ехэ. Тиимэһээ радиодамжуулгые мүнөөнэй эрилтэнүүдтэй зохилдуулан, тон һайнаар эмхидхэхэ хэрэгтэй.

Коммунистическэ байгуулалтын зорилгонууд хадаа радиофикациие саашадаа хүгжөөхэ ба радиодамжуулгын шанар һайжаруулхын түлөө шэн зоригтойгоор тэмсэхые эринэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (зүүн гарһаа) радиодо дурлагша нүхэр В. Ведерников ба Улан-Удын радиоклубай станциин начальник нүхэр Н. Иванов гэгшэд радиохолбоо байгуулжа байна.

З. Веснинагай фото.

Радиотехническэ эрдэм үргэнөөр дэлгэрүүлнэ

ДОСААФ-эй Улан-Удын радиоклуб радиотехническэ эрдэм дэлгэрүүлхэ хүдэлмэри үргэн далайсатайгаар ябуулжа, радиодо дуратайшуулай тоое улам олошоруулхын түлөө тэмсэнэ.

Тус радиоклубай һургажа гаргаһан олохон радистнууд мүнөө аймагуудай колхозууд, МТС болон совхозуудта амжалтатайгаар хүдэлмэрилжэ байна. Жэшээлхэдэ, МТС-эй «Урожай» гэжэ радиостанцинуудта Улан-Удын радиоклубай һургаһан радистнууд нүхэд Л. Щенникова, Л. Толснева, ой модоной промышленностиин предприятинуудта нүхэд Г. Кузнецова, А. Колмакова ба бусад хүдэлмэрилнэ.

Мүн радиодо дурлагшад-эдэбхитэд радиотелеграфистнуудай бүхэсоюзна конкурсда хабаадалсажа, һайн шадабари мэргэжэлтэй байһанаа харуулаа. Эхэнэр радистнуудай һаяхан болоһон бүхэсоюзна радиоконкурсда 45 хүн хабаадалсаа.

Мүнөө ДОСААФ-эй радистнууд-эдэбхитэд радиогой үдэртэ зорюулагдан үнгэргэгдэхэ радистнуудай 4-дэхи республиканска конкурсда ба май һарада болохо радиотелеграфистнуудай уласхоорондын мүрысөөндэ хабаадалсахаар бэлэдхэжэ байна.

Улан-Удын радиоклуб радиогой үдэртэ зорюулан радиодо дурлагшад-конструкторнуудай ухаалһан зохёолнуудай выставкэ эмхидхээ. Мүн радиогой үдэр тухай городой предприятинууд, эмхи зургаанууд, һургуулинуудта лекци, хөөрэлдөөнүүд үнгэргэгдэжэ байна.

Радиотехническэ пропаганда үргэнөөр ябуулхаһаа гадна, энэ клубай хүдэлмэрилэгшэд ба эдэбхитэд республикын колхозууд болон МТС-үүдтэ бодото туһаламжа үзүүлнэ. Жэшээлхэдэ, Иволгын аймагай «Коминтерн» колхоздо 4 радиоприёмник, «Урожай» гэжэ 3 радиостанци заһабарилжа үгөө.

Г. Намсараев.

Радиогой үдэртэ зорюулагдан богони волнатай станцинуудта хүдэлмэрилэгшэдэй уласхоорондын мүрысөөн болохонь

Майн 7—радиогой үдэр. Энэ үдэрые тэмдэглэхын тулада богони волнатай станцинуудта хүдэлмэрилэгшэдэй уласхоорондын нүхэрэй ёһоной мүрысөө майн 8-да үнгэргэхэ гэжэ Армида, Авиацида ба Флодто туһалха һайндуранай бүхэсоюзна обществын Центральна Комитет шиидхээ.

Советскэ спортсменүүд, тэрэшэлэн Болгариин Арадай Республикын, Венгерскэ Арадай Республикын, Польско Арадай Республикын, Германска Демократическа Республикын, Чехословацка Республикын ба Румынска Арадай Республикын спортсменүүд энэ мүрысөөндэ хабаадалсаха юм.

Тэдэнэр радиотелефоноор хоёр талын холбоо түргэнөөр байгуулха талаар командна ба өөһэд хоорондын түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысэхэ байна.

Уласхоорондын энэ мүрысөөнүүдтэ илагшадта барюулхын тулада СССР-эй ДОСААФ-эй Центральна Комитет дипломуудые тогтоогоо.

(ТАСС).

Хабарай тарилгые шанартайгаар үнгэргэе!

Түсэбөө дүүргэбэ

ПЕТРОПАВЛОВКА. (Телефоноор абтаба). **Үшөөтэйн МТС-эй харьяата колхозууд һүүлэй мэдээгээр 5100 гектарта ороо̄һото культурануудай эртын тарилга хэбэ. Эндэхи колхозууд шэниисэ болон хара тарянай тарилга ойрын үдэрнүүдтэ дүүргэхэнь.**

Кировэй нэрэмжэтэ колхоз 600 гектарта шэниисэ, 315 гектарта хара таряа тарижа, орооһото культурануудай эртын тарилгые дүүргэбэ. Тэрэнэйнь 550 гектар шэнэ газарта таригдаа. Эндэ хүдэлмэрилһэн тракторна бригадын зарим трактористнар оройн культурануудые тариха газар бэлэдхэхэһээ гадна, тарилгаар гээгдэжэ ябаһан колхозуудта туһалалсана.

Энэ колхоздо кукуруза тарилгада бэлэдхэл һайнаар ябуулагдана. Кукуруза тарихын тулада ургаса багатай 60 гектар шэнэ газар элдүүрилэгдэбэ. Тэрэшэлэн кукурузын поли дээрэ наг шэбхэ гаргагдана, үнэһэ болон шубуунай аргал суглуулагдана. Силосно барилга хэхэ талаар МТС-эй механизаторнууд энэ колхоздо ехэ туһа хүргэнэ. Тэдэнэй хүсөөр эндэ силосно нэгэ башни баригдаба.

Түрүүшын үдэрнүүд юу харуулааб?

СОСНОВО-ОЗЕРСК. **(Телефоноор абтаба).** Энэ жэлдэ Яруунын аймагта орой болоһон хойно ехэ саһан орожо, тарилгын хүдэлмэринүүдые ехээр оройтуулһан байна. Мүнөө эндэхи, илангаяа Сосновско МТС-эй харьяата колхозуудта һая һаял эртын борнойлго захалжа байнхай. Иимэ ушарай болоод байхада Сосновско МТС болон харьяата колхозуудынь тарилгада бэлэдхэлэйнгээ зарим дутагдалнуудые усадхажа, машина техникээ дахин, дахин шалгажа үзэхэ ёһотой байгаа. Юуб гэхэдэ, полевой хүдэлмэринүүдые оройтожо захалһан туладаа хабарай тарилгые шадаал һаа богони саг соо, агротехническэ болзорнуудые алдангүйгөөр хэжэ дүүргэхэ хэрэгтэй бшуу. Харин МТС-эй тракторна бригаданууд болон колхозууд хүйтэн байна гэһэн шалтаг бариад тарилгада бэлэдхэлые түгэсхэхэ тушаа оролдоогүй. Энэ мүнөө юун дээрэһээ харагданаб гэхэдэ, МТС-эй тракторнууд зариманиинь буусаһаа гараад колхоз хүрэнгүй, зариманиинь арай гэжэ поли дээрэ хүрөөд, эбдэршэнхэй хэбтэжэ байна. Жэшээлхэдэ, «Коминтерн» колхоздо хүдэлмэрилдэг Даши-Доржи Жалсановай тракторна бригадада хоёр тракторай «радиатор соорхой» хэбтэнэ. «АТЗ-НАТИ» маркын нэгэ трактор МТС-эй буусаһаа гараад харгыдаа 6 хоножо колхоз ерээ. Гарма-Доржи Жигмитовэй жолоододог «ДТ-54» маркын нэгэ трактор үшөө харгыдаа.

Эгээл иимэ ушарһаа боложо колхоздо эртын борнойлго арбаад хоног соо унжагайржа байна. Холын энэ колхоздо МТС-эй дирекци участково механигыешье, агрономыешье эльгээгүй.

«Улаан туяа», «Путь социализма», Маленковой нэрэмжэтэ колхозуудайхид хүйтэн байна гэһээр зарим полинуудайнгаа хүрыһэнэй ехээр хатажа байхада эртын борнойлгые ойройтуулжа захалаа. Эдэ колхозуудта хабарай хүдэлмэринүүдэй темп үшөөл түргэдхэгдөөгүй байна. Тэдэнэр майн 6 болотор хэдэхэн гектартал эртын борнойлго хэнхэй.

МТС-эй харьяата колхозуудта кукуруза тарилгада бэлэдхэл тон муугаар ябуулагдана. Энэ шухала хүдэлмэри МТС-эй харьяата томохон колхозуудай нэгэн болохо «Улаан туяа» колхоздо даншьеһаа муугаар ябуулагдажа байнхай. Эндэ бүри апрелиин эхеэр кукуруза ургуулха комсомольско-залуушуулай звено бии болгогдоһон аад, мүнөө юуншье байхагүй. Тэрэ звеногой звеньевой Базар-Сада Базаров үбһэ зөөжэ байна. Звеногой бусад гэшүүд мүнөө хүрэтэр ондоо хүдэлмэридэ ябуулагдажа байдаг. Кукуруза тариха газар дээрэ оройдоол хэдэхэн тонно наг шэбхэ гаргагдаа. Үрэһэ хүрэнгэ нара һалхинда байлгагдажа шанаржуулагдахаһаа байтагай, хатаагданашьегүй. Харин кукурузынь үрэһэ хүрэнгэ 14 процентһээ дээшэ бэшэ шиигтэй байха ёһотой аад, 20—23 процент шиигтэй юм. Энээн тухай тус колхоздо хүдэлмэрилдэг МТС-эй агроном Даши Дамбаевһаа асуухада: «Лабораторидо эльгээнхэйлди даа. Хүлеэжэ байнабди», — гэжэ харюусана. Иигэжэ удаан саг соо хүлеэһээр һуужа байтарнай үрэһэ хүрэнгэмнай гутажа болохо гэжэ нүхэр Дамбаев, мүн колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Бадмаев ойлгоногүй гээшэ гү?

Кукуруза тариха саг ойртожо байна. Тиимэһээ МТС-эй харьяата колхозууд орооһото культурануудай тарилгые үргэн далайсатайгаар ябуулхатаяа хамта кукуруза тарилгада бэлэдхэлэй дутагдалнуудые эрид шууд усадхаха зэргэтэй.

Ц. Дандаров.
манай корреспондент.

Нүхэр Н. А. Булганинтай Французска Республикын Посол Луи Жокс уулзаба

...ССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. А. Булганинтай ...цузска Республикаһаа СССР-тэ байдаг Онсо ба Бүрин эрхэтэ Посол ...Жокс майн 5-да уулзаба.

(ТАСС).

...он үхибүүтэй эхэ Е. Д. Дмитриевада „Эхэ-Герой“ гэһэн хүндэтэ нэрэзэргэ олгогдобо

...румканай районой Под-Икат гэ... ...сёлогой гэрэй эзэн эхэнэр Еле... ...итриевна Дмитриевада СССР-... ...рховно Соведэй Президиумэй ...оной майн 4-нэй Указаар «Эхэ-Герой» гэһэн хүндэтэ нэрэзэргэ олгогдоод, «Эхэ-Герой» гэжэ орден ба СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй грамота барюулагдаха болоо.

(ТАСС).

Советскэ хэблэлэй Үдэрые һайндэрлэлгэ

...ветскэ хэблэлэй Үдэртэ зорюу...һан Улан-Удэ городой партий-... ...советскэ, ниитын организацинуу... ...баярай суглаан Бурят-Монго... ...гүрэнэй Ленинэй орденто опе... ...а баледэй театр соо майн 5-да ...бо.

...артийна, советскэ хүдэлмэрилэг... ...ниитын организацинуудай тү... ...лэгшэд, газетэнүүдэй хүдэлмэри... ...эд, рабкорнууд суглаанда олоо... ...хабаадалсаа.

...ветскэ хэблэлэй үдэр тухай «Бу...-Монгольская правда» газетын ...тор нүхэр И. М. Стегачев дэл... ...ты элидхэл хэһэн байна.

...ммунистическэ партиин хүтэлбэ... ...ро оронойнгоо арадай ажахые ...ээр хүгжөөхэ хэрэгтэ ажал... ...е эмхидхэн элсүүлхэ, шүүмжэ... ...ба өөрыгөө шүүмжэлэл дэлгэ... ...э, ажалшадые коммунистическээр хүмүүжүүлхэ талаар советскэ хэблэлэй үмэнэ табигдажа байһан тон ехэ зорилгонууд тухай элидхэлшэ дэлгэрэнгыгээр хэлээ.

Элидхэл тушаа үгэ хэлэһэн ПВЗ-гэй партийна организациин секретарь нүхэр Чечеткин, сэмбын фабрикын ханын газетын редактор нүхэр Усанова, Культурын научно-шэнжэлэлгын институдай хүдэлмэрилэгшэ, филологическа наукануудай кандидат нүхэр Цыдендамбаев ба бусад «Бурят-Монгольская правда», «Бурят-Монголой үнэн», «Бурят-Монгольский комсомолец» газетэнүүдэй хүдэлмэридэ байгаа дутагдалнуудые тэмдэглэһэн, тэдэ дутагдалнуудые усадхаха талаар дурадхалнуудые оруулһан байна.

Удаань суглаанда хабаадагшад «Шурале» гэжэ балет хараһан байна.

Московско университедэй 200 жэлэй ой

Московско университедэй нээгдэһээр 200 жэлэй ой 1955 оной майн 7-до гүйсэхэнь. Ородой энэ үнинэй университет 1755 ондо ородой агууехэ эрдэмтэ Михаил Васильевич Ломоносовой үүсхэлээр байгуулагдаһан юм.

Байгуулагдаһан түрүүшынгээ үдэрнүүдһээ эхилээд Московско университет түрүү наукын, научна ба общественно-политическэ эрдэм дэлгэрүүлгын гуламта болобо. Эндэ ород хэлэн дээрэ бүхы предмедүүдые түрүүшынхеэ заажа эхилээ. Лекци шагнаха дуратай хүн бүхэн лекцидэ байлсадаг, олон хүнүүдэй хабаадалгатайгаар үгэ буляалдаан эмхидхэгдэдэг байгаа. Наукын нэгэ газартаа зогсолготой, гээгдэн хосорһон юумэтэй шэрүүн шанга тэмсэл московско университедтэ саг үргэлжэ ябуулагдаба. Зэрлиг шанга реакциин оршон байдалда М. В. Ломоносовой һурагшад ба һургаалыень баримталагшад университедэй эхи табигша гениальна эрдэмтын найдаһан демократическа заншалнуудые хүгжөөжэ үргэлжэлһэн юм.

Ородой революционно хүдэлөөнэй ажал-ябуулагшад — декабристнууд Каховский, Якушкин, Никита Муравьев, Николай Тургенев ба бусад Московско университедтэ хүмүүжүүлэгдээ. Эндэ Грибоедов, Лермонтов, Гончаров, Тургенев, Островский, Чехов, эрдэмтэд Ушинский, Пирогов, Боткин, Чебышев, ородой культурын болон наукын элитэ ехэ олон бусад ажал-ябуулагшад һуралсаба, ородой ба дэлхэйн наукын корифейнүүд Тимирязев, Сеченов, Столетов, Лебедев, Жуковский, Чаплыгин, Склифасовский хүдэлмэрилбэ.

Московско университедтэ Герценэй, Огаревой, Белинскиин революционно-демократическа һанал бодолнууд түрэжэ хүгжэһэн байна. Большевистскэ партиин олон ажал-ябуулагшад тус университедтэ һуралсаһан ба революционно хүдэлмэри ябуулһан юм.

Университедые 85 мянган мэргэжэлтэд дүүргээ, тэдэнэй дундаһаа 45 мянга гаран хүниинь Агууехэ Октябрьска социалистическэ революциин һүүлээр дүүргэбэ.

Московско университет Советскэ Союзай эгээн дээдэ һургуули гээшэ. Тэрэнэй 12 факультедүүдтэ 22 мянган студентнүүд, тэрэ тоодо 5500 заочнигууд һуралсана. Научно-педагогическа ажал-ябуулга эрхилхээр 1860 аспирантнууд бэлэдхэгдэнэ. Университедтэ 59 национальностиин студентнүүд һуралсана. 210 кафедрын багшанарай дунда 30 академигууд, СССР-эй наукануудай академиин 59 гэшүүд-корреспондентнүүд, 400 профессорнууд, 550 доцентнүүд бии юм.

Университедэй эрдэмтэд научна ехэ хүдэлмэри ябуулна. Ороной хүндэ промышленностьда, хүдөө ажахыда туһалхын тула олон шэнжэлэлгэ хэгдэбэ, тэрэнь шэнэ ба боро газарнуудые элдүүрилгэтэй мүн лэ холбоотой байна.

ТАСС-эй корреспонденттэй хөөрэлдэхэдөө, МГУ-гэй ректор академик И. Г. Петровский ойн һайндэрлэлгын яажа үнгэргэгдэхэ тухай хэлэжэ үгөө:

Дээдэ һургуулинуудай, научна эмхи зургаануудай ба ниитын организацинуудай түлөөлэгшэдэй хабаадалгатайгаар университедэй коллективэй баярай заседани майн 7-до болохо. Тэрэ үдэртөө Ленинскэ хада дээрэхи шэнэ байшангуудта МГУ-гэй түүхын выставкэ, мүн газар таряалан эрхилэлгые харуулһан шэнэ музей нээгдэхэ юм.

Университедэй 200 жэлэй ойдо научна сесси зорюулагдаха. Университедэй багшанар Московско университедэй түүхэ, тус тус наукануудай хүгжэлтын түүхэ тушаа элидхэлнүүдые хэхэ, наукын һүүлшын түйлалтанууд тухай хөөрэжэ үгэхэ юм.

Ороной бүхы университедүүдэй профессорнүүд ба студентнүүд, дээдэ һургуулинуудай, научна эмхи зургаануудай түлөөлэгшэд ойн һайндэрлэлгэдэ хабаадахын тула уригдаба. Арадай демократиин оронуудай, хилын саанахи бусад хэдэ хэдэн оронуудай наукын ба дээдэ һургуулиин ажал-ябуулагшадай делегацинууд тэрэшэлэн уригдаба. Москвагай научна олониитэ, СССР-эй Наукануудай академиин ба союзна республиканууудай наукануудай академинүүдэй түлөөлэгшэд һайндэрлэлгэдэ үргэнөөр хабаадаха юм.

Энгэртээ зүүхэ дурасхаалта значок ба стол дээрэ табиха ойн бронзово медаль гаргагдахань. Значок ба медаль дээрэ—Московско университедэй байшангай зураг, Михаил Васильевич Ломоносовой скульптурна портрет байха юм.

Ойдо зорюулагдаһан хэблэл бэлэдхэгдэнэ. Тэдэнэй дунда, гоё һайхан зурагуудаар шэмэглэгдэһэн, университедэй түүхэ тухай хоёр том академик М. Н. Тихомировэй ба доцент Е. Н. Городецкиин редакцилгаар, Московско университет тухай түүхын богони очерк профессор И. С. Галкинай редакцилгаар, «Ломоносов ба Московско университедые байгуулга» гэжэ доцент М. Т. Белявскиин монографи, советскэ үедэхи университедэй түүхэ тушаа статьянуудай суглуулбари бии байна. «Московско университедэй мэдээн» гэжэ научна журналай номер ойдо зорюулагдан гаргагдаха юм.

МГУ-гэй коллектив ойдо һайнаар бэлэдхэбэ. Март—апрель һарануудта факультедүүдэй студентнүүдэй научна конференци болохо юм. Ойн үдэрнүүдтэ конференциин ниитэ университетскэ түгэсхэлэй заседани боложо, тэрээн дээрэ эрхим зохёолнуудай авторнууд үгэ хэлэхэ байна. Университедэй 200 жэлэй хүндэлэлдэ тэдэ авторнуудта шангууд барюулагдаха юм.

Университедэй уранһайханай самодеятельностиин коллектив һайндэртэ наадахаар бэлэдхэнэ. Бэе махабадай хүмүүжүүлгын ба спортын кафедрын дэргэдэхи спортивна клуб январь һараһаа эхилээд, ойн баярта зорюулагдаһан хэдэн олон мүрысөө эмхидхэбэ. Халада санаар ябалгын, конькигаар ябалгын уралдаанууд, үбэлэй туристска агитационно аяншалга болобо. Уһанда тамарагшадай, гимнастнуудай, хүнгэн атлёдуудай мүрысөөнүүд апрельдэ үнгэргэгдөө. Дүн гаргалгын мүрысөөн майн 15-да студентнүүдэй спортивна найр дээрэ боложо, энээгээр ойн баяр ёһолол дүүрэхэ юм.

(ТАСС).

СОВЕТСКЭ РАДИО АРАД ЗОНДОО АЛБА ХЭНЭ

Манай ороной хүн,ородой агуухэ эрдэмтэ Александр Степанович Поповой радио бии болгоһон сагһаа хойшо 60 жэл үнгэрөө. Энэ дан ехэ болзор бэшэ байбашьегь, радио хадаа соёл болбосоролой ба техническэ дэбжэлтын хүсэтэ нүхэсэл, хүнэй бүхы ажал-ябуулгада революционно нүлөө үзүүлдэг зүйл болоо.

Радио — хэлхээ холбооной оньһото нарин хэрэгсэл мүн. Техникын ехээр хүгжэһэн мүнөө сагта радиогой гаталжа шадахагүй дайда гэжэ байхагүй. Хойто полюсой оршондо урдажа ябадаг мүльһэн дээрэ ажалай вахта сахиһан хүнүүдтэй, Антарктикын уһан соо кит загаһа агнадаг советскэ ангуушадтай радиогоор Москваһаа хөөрэлдэжэ болохо байна. Юрын телеграммаһаа гадна, фотозурагуудыешье тон холо газарта радиогоор дамжуулхань бэрхэтэй бэшэ юм. Москвамнай Пекинтэй, Нью-Йорктой, Парижтай,. Лондонтой, Римтэй, мүн бусадшье городуудтай радиогоор харилсаха фототелеграфна холбоо барисаатай. Техническэ шухала хэрэгсэлнүүдэй бии байгаа һаань, дэлхэйн бүмбэрсэг дээрэхи ямаршье һуурин газартай радиогоор холбоо хэжэ шадагдаха байна бшуу.

Радио—арад зоной дунда суртал нэбтэрүүлхэ ба гэгээрэл болбосорол дэлгэрүүлхэ, тэдэнэй политическэ ба культурна хүмүүжэлые улам баяжуулха гайхамшаг арга хэрэгсэл болоно.

Манай ороной бүхы нютагуудта дуулдахаар газетые радиогой туһаламжаар бии болгохо тухайда агуухэ Ленин бүри 1920 ондо зааһан юм.

Багашаг сагай үнгэрбэшье, Ленин багшын тэрэ уридшалан хэлэһэн һанамжань бодото дээрээ бэелээд байна. 1922 оной эсэстэ анха түрүүн радиогоор концерт табигдаһан, 1924 онһоо хойшо Московско радиогой программын ёһоор элдэб һонинууд таһалгаряагүй дамжуулагдадаг болоһон байгаа. Мүнөө манай орон радиодамжуулдаг станцинуудайнгаа тоогой ба хүсэнэй талаар дэлхэй дээрэ түрүү һуури эзэлнэ. Советскэ радиогой дамжуулгые үргэн ехэ Советскэ Союзай бүхы территори дээрэ, мүн ондоо оронуудташье һонирхон шагнадаг. 16 миллион үлүүтэй точконуудта дамжуулдаг 30 мянга шахуу радиоузелнууд СССР дотор хүдэлмэрилнэ. Манай городууд болон тосхонуудта эфирнэ олон радиоприёмнигууд бии юм. Гансахан нёдондо жэлэй турша соо советскэ радиопромышленность 3 миллион шахуу тиимэ радиоприёмнигуудые бүтээн гаргаа. Радио шагналга советскэ хүнүүдэй ажаһуудалда бата бэхеэр нэбтэрэн ороод, коммунизмын илалта хангахын түлөө тэмсэлдэнь туһална, городууд болон хүдөө нютагуудай хүн зондо түб хотонуудай түрүү культура шудалуулна.

Радиодамжуулгын дээдэ формо—телевидени СССР-тэ улам үргэнөөр хүгжэн дэлгэржэ байна. Тэрэнэй ашаар театрнуудай, концерт табидаг залнуудай, стадионуудтахи трибунануудай хананууд сэлигдэн хажуудла асарагдаад, оло дахин томо болжо харагдана. Московско, Ленинградска, Киевскэ, Рижскэ ба бусад олон телевизионно центрнүүд ходо дамжуулга хэжэ байдаг. Минскдэ, Свердловскдо, Таллинда ба бусад городуудта телевизионно центрнүүд тодхогдожо байнхай. Городуудтахи зонһоо гадна, мүн олохон колхознигууд телевизорээр абтаһан дамжуулгануудые хараха аргатай болоо. Гансахан Московско областиин районуудта мүнөө 126 мянга үлүүтэй телевизорнүүд бии; тэдэнэй тоо үдэрһөө үдэртэ олон болоно. Киевскэ, Житомирскэ, Калининска ба бусад олон областынуудай колхозууд хэдэн арбаад мянган телевизорнүүдые худалдажа абаа. Дам саашадань дамжуулха станцинуудые барижа телевизионно дамжуулганuудые холоһоо абаха ябадал улам үргэдхэхэ хүдэлмэри хэгдэжэ байнхай. Түрүүшын тиимэ станци Калинин городто һаяхан ашаглалгада оруулагдаа. Тус станци мүнөөдөө гансахан московско программа дамжуулна. Гэхэ зуура, ойрын сагта Ленинградһаа абажа, саашадань дамжуулха аргатай болохо юм. Мүн тиимэл зорилгоор телевизионно центрнүүдэй дамжуулха зоные үргэдхэхын тулада тусхай радиорелейнэ лининүүд хэрэглэгдэхэ байна. Түрүүшын лини Москва — Сталиногорско участогта баригдажа эхилээ. Тэрэнэй бүтээгдэхэдэнь, столицын телевизорэй центрһээ дамжуулгануудые Тульска областьдо, Московско областиин хэдэ хэдэн холын районуудта абаха арга хангагдаха байна.

Советскэ телевидениин техникые улам һайжаруулха талаар 1954 оной эсэс тээшэ шухала алхам хэгдээ. Москвада үнгэтэ телевидениин туршалганууд хэгдэжэ эхилээ.

Радиохолбоон ба радиодамжуулга хүн түрэлтэнэй аша туһада нүлөөлэн, олоной хэрэглэдэг формо болонхой. Зүгөөр, А. С. Поповой хэһэн агуухэ нээлтын бодото удхашанарынь энэ тэдыгээр хизаарлагдахагүй байна. Тэрэнэй тодорхойлон олоһон радио долгиной хатуу юумэнүүдтэй ушархадаа дорьбодог шанарынь радиолокаци гэдэгэй үндэһэ һуури болоһон байха юм. Энэнэй ашаар хэдэн арбаад, зуугаад километрын хараанда байһан үүлэ ба маные хүн нэбтэ «харадаг» болоо. Радиохолбоон хадаа самолёдуудые ба суднануудые найдамтайгаар, аюулгүйгөөр жолоодон ябуулха арга олгоно.

Радио долгиной ташадаг, тарадаг ба шэнгэдэг ушар агаартахи метеорологическа байдалһаа дулдыдадаг юм. Энээниие сагай уларил уридшалан мэдэхын тула метеорологууд хэрэглэдэг байна.

Огторгойе шэнжэлхэ эрдэм ухаанда радиое улам үргэнөөр хэрэглэдэг болоо. Радиогоор огторгойн байдалые ямаршье уларилда, үдэр ба һүниин ямаршье сагта шэнжэлжэ шадагдаха болонхой. Энэнь илангаяа шухала байна. Физикын, механикын, прикладной математикын, тоо бүридхэлэй талаар тон орёо бодолгонуудые бодохын тулада радиоэлектронно математическа машинанууд хэрэглэгдэнэ. Анха түрүүшын тиимэ машиныеородой эрдэмтэ академик А. Н. Крылов уралан бүтээһэн юм. Хирургнууд нарин операцинуудые хэхэдээ радиое хэрэглэн, үбшэн хүнэй бэеые шэнжэлдэг болонхой. Медицинын ондооншье олон һалбаринуудта радио амжалтатайгаар хэрэглэгдэнэ.

Булад шэрээхэ, модо хатааха, шухала малтамалнуудые шэнжэлхэ, мүн бусадшье хэрэгтэ радио ехэ удхашанартай юм. Советскэ Союз дотор хүдөө ажахын үйлэдбэридэ радиое үргэн ехээр хэрэглэдэг болоо. Мүнөө радиогоор холбоо хэдэггүй МТС, совхоз гэжэ байхагүй. Радиое хэрэглэн тракторна бригадануудай хүдэлмэриие эршэмтэй һайнаар хүтэлбэрилхэ, техникээ зүбөөр ашаглаха, хүдөө ажахын үйлэдбэриие һайнаар эмхидхэхэ ябадал хангагдана. Шэнэ ба боро газар элдүүрилэн ашаглаха үедэ радиохолбоон илангаяа шухала удхашанартай. Тиимэ газар элдүүрилдэг бригаданууд олохон ушарта совхозой, МТС-эй центральна буусаһаа холуур ошожо хүдэлмэрилдэг,—тэндэ холбоо барисаа хангахань бэрхэтэй болодог байна.

Манай орон хадаа хүн түрэлтэнэй сэсэн ухаанай тодорхойлон олоһон гайхамшаг юумэнүүдэй нэгэн — радиогой анха бии болоһон орон юм. Агуухэ Октябрьска социалистическэ революциин илаһан сагһаа хойшо манайда радиотехникэ үнэхөөрөө ехээр хүгжэжэ эхилһэн байгаа. Коммунистическэ парти, Советскэ правительство түрүүшынгээ үдэрһөө радиогой угаа ехэ удхашанартайе мэдээд, тэрээниие хүгжөөхэ хэрэгтэ бүхы хэмжээгээр туһалһан байна. Радиогой наука ба техникые хүгжөөхэ хэрэгтэ манай эрдэмтэд, инженернэ ухаан бодолой түлөөлэгшэд түрүү үүргэ дүүргэнэ.

Радиотехникэ һүүлэй жэлнүүдтэ ехэ амжалтануудые туйлаа. Теэд туйлаһан амжалтанууднай үшөөл бага гээшэ. Хүнэй мэдэлдэ радиогой үгэһэн угаа ехэ арга боломжонууд мүнөө хүрэтэр үшөөл хүсэд ашаглагдаадүй байһаар. Мүнөө сагай наукын ба техникын туйлалтануудые, тэрэ тоодо радиотехникын шэнэ туйлалтануудые ашаглажа, газарай тон дүтын хани — Һаратай саг үргэлжын холбоо байгуулха гэһэн хүн түрэлтэнэй гайхамшаг хүсэлые бодото дээрэнь бэелүүлхэ саг холо бэшэ болонхой. Радиогоор ябуулагдадаг ракетэнүүд планетэдэ ошохо зам гаргаха, тэдэнэй удаа хүнүүдые һуулгаһан космическа ракетэнүүд ошохо болоно.

Радиогой питани болохо шэнэ материалнуудые хэрэглэжэ радио дамжуулха ба тодожо абаха «хармаанай» бишыхан аппарадуудые бии болгохо арга элиржэ байнхай. Телевидениин амжалтые үндэһэ болгон, хүниие хаража байгаад холоһоо хөөрэлдэхэ телефонно аппарат бии болгожо шадагдаха. Шэнэ түхэлэй — атомна радиостанцинуудые бии болгохо зорилго шиидхэжэ яһала шадагдаха гэжэ эрдэмтэд тоолоно.

Советскэ радиогой туйлаһан амжалтануудые тэмдэглэхэ зуураа, энээгээр һанаагаа амарха ёһогүйбди. Мүнөө сагай наука, техникэ нэгэ хэмдээ байдаггүй, харин урагшаа эршэмтэй түргэнөөр дабшадагынь элитэ. Тиимэһээ, радиогой талаар хэгдэхэ научно-шэнжэлэлгын хүдэлмэриие али бүхы аргаар үргэдхэхэ ба һайжаруулха, наукын болон техникын шэнэ туйлалтануудые үйлэдбэридөө түргэнөөр нэбтэрүүлэн дэлгэрүүлхэ, радиохолбооной ба радиодамжуулгын хэрэгсэлнүүдые элбэгжүүлхэ темпээ таһалгаряагүй түргэдхэхэ шухала. Колхозно тосхонуудые радиотой болгохо хүдэлмэреэ шамдуулха хэрэгтэй. Ороноо радиогоор бүрин хангаад байбал, советскэ колхозно таряашадай культурно-политическэ хүмүүжэлые улам хүгжөөхэ замдахи ехэхэн алхам болохо байна.

Радиое һонирхон шудалагшад советскэ радиотехникэ хүгжөөхэ хэрэгтэ ехэ туһа хүргэнэ. Тэдэнэй дундаһаа бэлиг түгэс олохон конструкторнууд, научна хүдэлмэрилэгшэд ба үйлэдбэриин новаторнууд урган гарадаг байха юм. Радио һонирхон шудалагшадые улам олошоруулха, тэдэнэй хүдэлмэридэнь шухала туһа хүргэхэ хэрэгтэй.

Манай орон дотор коммунизм байгуулха агуухэ хэрэгтэ, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал хангахын түлөө тэмсэлдэ, арадуудай хоорондын хани барисаанда туһа хүргэдэг хэрэгсэл—радиогой анхан бии болоһонһоо хойшо үнгэрһэн 60 жэлэй ойе советскэ хүнүүд патриотическа омгорхолтойгоор тэмдэглэнэ, тиихэтээ хамта радиогой наука ба техникые хүгжөөлгын талаар Эхэ оронойнгоо саашадаашье түрүүлжэ ябахынь тулада оролдолго гарган ажаллахань лабтай.

К. ТАКОЕВ.

Мүнөө үедэ радиогүй байжа болохогүй. Советскэ хүнүүдэй ажаһуудалда энэ зайлашагүй хэрэгтэй зүйл болонхой. Городтошье, хүдөөдэшье, ямаршье гэртэ өөрөө хадатнай телевизор, радиоприёмник, радиоточко бии байха.

Советскэ арадай шэн габьяата ажал, һүүлэй мэдээсэлнүүд, уласхоорондын байдал тухай хэршье холоһоо һүни, үдэргүй хүнүүд түргэн саг соо дууладаг, мэдэдэг юм.

Радио дамжуулгын болон радио шагналгын хэрэгые советскэ радиопромышленность хэдаа үдэр ерэхэ бүри шэнэ шэнэ техникээр хангана. Һүүлэй үедэ «Днепр—8» гэжэ гартаа баряад ябаха магнитофон зохёогдоо. Энэ аппарадые барижа хаанашье ошоод, ямаршье материал, мэдээсэлнүүдые бэшээд радиогоор дамжуулжа болохо юм.

Апрелиин 6-да «Маршал Чойбалсан» пассажирска пароход түрүүшынгээ рейсдэ гараба. Энэ пароходой рейсдэ гарахаһаань урид капитан И. Р. Федяшевай үгые радиогоор дамжуулхаяа радиокомитедэй звукооператор Л. Г. Яшинай «Днепр-8» магнитефондо бэшэн ябажа байһыень манай фотокорреспондент буулгаба.

БМАССР-эй XXV жэлэй ойн нэрэмжэтэ Улан-Удын сэмбын фабрика республикын промышленна түрүү предприятинуудай нэгэн юм. Фабрикын коллектив табадахи табанжэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө тэмсэнэ, шэнэ продукци үйлэдбэрилнэ. Эндэ «Новь» гэжэ трико нэхэгдэжэ эхилээ. Комсомолка Александра Посельская шэнэ бүд нэхэлгые һайнаар шудалаад, эрхим шанартайгаар нэхээд, халаанайнгаа даалгабариие 120 процент дүүргэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нүхэр Посельская таһарһан ниидхэ залгажа байна.

А. Мантаевай фото.

Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо

АБАҺАН УЯЛГАЯА ДҮҮРГЭХЫН ТҮЛӨӨ

Колхозой 4-дэхи таряанажалай бригадын гэшүүд (бригадирынь Н. С. Арефьев) байгша оной июлиин 1 болотор 250 тонно багтаамжатай силосэнэ түхеэрэлгэнүүдые барижа дүүргэхэ гэһэн зорилго урдаа табяад, эршэмтэйгээр ажаллажа байна. Тус бригадын коллектив силосэнэ траншей ханалха 200 хэһэг шэнэһэ бэлдэхэ байгаа һаа, 8 үдэрэй туршада 220 хэһэг бэлдэһэн байха юм. Модо бэлэдхэл дээрэ нүхэд Н. Тихонов, Л. Бородин болон бусад эрхим жэшээ харуулаа. Тиихэдэ ахадүүнэр Николай, Михаил Красовский гэгшэд дүрбэн үдэрэй туршада 150 хэһэг бревно таллуулжа, үдэрэйнгөө даалгабариие 150—200 процент хүрэтэр дүүргэнэ. Мүн энэ бригадынхид силосэй хуушан нүхэнүүдые бог шоройһоо сэбэрлэжэ дүүргээ.

АЙМАГАЙ ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ДОСКАДА БЭШЭГДЭБЭ

Колхозой центртэхи һүнэйтоварна фермын эрхим һаалишан У. Ф. Родионова социалистическэ мүрысөөнэй дүнгүүдэй ёһоор урдынхидаал адли түрүү һууринда гараба. Ажахын жэлэй эхилһээр һаамхай үнеэн бүриһөө 655 литр һү һааһан байна.

Ингэжэ һаалишан Ульяна Родионова КПСС-эй айкомой, аймагай Соведэй гүйсэдкомой Хүндэлэлэй доскада бэшэгдэбэ.

АЖАЛШАДТА ХҮНДЭТЭЙ АГИТАТОР

Коменско долоон жэлэй һургуулиин директор, БМАССР-эй габьяата багша Е. Н. Романовский колхозой нэгэдэхи таряанажалай бригадада агитатораар хүдэлмэрилдэг юм. Тэрэ колхозой партийна организациин эрхим агитатор гэжэ тоологдоно. Ажалшадай дунда ойлгосотой ба удха түгэлдэр хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэнэ.

Агитатор Романовский һүүлшынгээ хөөрэлдөөе «Хитадай Арадай Республика», «Азиин ба Африкын оронуудай конференци» гэһэн темэнүүдээр үнгэргөө.

ОВОЩНИИН ТАЛМАЙ ҮРГЭДХЭГДЭНЭ

Мүнөө жэлдэ колхоз 46 гектар талмай дээрэ овощной культурануудые тариха юм. Тиихэдэ эдэнэй 30 гектартань капуста таригдахаар хараалагдана. Энэ хадаа үнгэрэгшэ жэлэйхидэ орходоо овощной культурануудай талмай нэгэ хахад дахин үргэдхэгдэхэ байна.

Тиихэдэ колхозой овощеводууд коммунист И. Егоровой хүтэлбэри доро парнигта рассадануудые һуулгажа эхилэнхэй. Эдэнэр мүнөө овощнии рассадануудые 300 рамада һуулганхай.

ШЭНЭ ГЭРНҮҮД

Колхозой барилгын бригадынхид шэнэ гэрнүүдые олоор барижа колхозойнгоо гэшүүдтэ үгэнэ. Һаяхан колхозой залуу гэшүүн Николай Красовскитоной бүлэ шэнэ гэртэ ороһон байна. Тиихэдэ һаалишан А. Рудневагай гэр баригдажа эхилэгдэнхэй.

А. Гаврилов.

Прибайкальска аймаг.

Хүдөө тосхонуудта город туһална

Шефскэ хүдэлмэри шухай

Социалистическэ хүдөө ажахые саашадань хүгжөөн дэбжээхын түлөө тэмсэл бүгэдэарадай хэрэг болонхой. Хүдөөгэй ажалшадта городууд болон промышленна предприятинууд туйлай ехэ туһаламжа үзүүлнэ. Хүдэлмэришэн анги хүдөө ажахые оньһото шэнэ техникээр хангахаһаа гадна, МТС-үүд болон совхозуудые инженерно-техническэ кадрнуудаар бэхижүүлнэ. Хүдөө ажахыда городой хододоо туһалжа байдагынь хадаа советскэ байгуулалтын агуухэ хүсэнэй үндэһэ һуури болгшо хүдэлмэришэн анги колхозно таряашан хоёрой эбдэршэгүй бата холбоо барисаанай гэршэ болоно.

Манай Улан-Удэ городой ажалшад республикынгаа колхозууд болон МТС-үүдтэ али бүхы туһаламжа үзүүлнэ. Үнгэрэгшэ жэлдэ городой 40 гаран предприятиин коллективүүд республикын 50 колхоз, 7 МТС-тэ шефскэ туһаламжа үзүүлэн, малажалай типовой 20 байра, мүн ниитэ дээрээ 12 мянган тонно багтаамжатай силосэнэ барилгануудые барижа үгэһэн байна. Улан-Удын ПВЗ-гэй коллектив Байкало-Кударын аймагай колхозуудта илангаяа ехэ туһаламжа үзүүлээ. Мүн мяха-консервын комбинадай, механическа шудхалгын заводой, сэмбын фабрикын коллективүүд шефтээ абаһан колхозуудтаа горьтойхон туһа хүргэһэн байна.

Городой промышленна предприятинуудта хүдөө ажахыда хэрэгтэй зерноnультнууд, стогометательнууд, насосууд, транспортёрнууд, горшоогхонуудые хэхэ станогууд болон бусад түхеэрэлгэнүүд нёдондо жэлдэ шэнээр, түрүүшынхеэ үйлэдбэрилэгдэжэ эхилэгдэһэн байна. Үнгэрһэн жэлдэ городһоо МТС-үүд болон совхозуудта ажаллахаар мянга гаран механизаторнууд ба хүдөө ажахын мэргэжэлтэд эльгээгдээ. Тиихэдэ, убһэ, таряа хуряалгын үедэ городой олон тоото хүдэлмэришэд болон албахаагшадай хабаадалгатайгаар воскреснигууд үнгэргэгдэдэг байгаа.

Партиин ЦК-гэй январска Пленумэй болон СССР-эй Верховно Соведэй хоёрдохи Сессиин шиидхэбэринүүдээр зоригжоһон манай городой ажалшад шефскэ хүдэлмэреэ энэ жэлдэ улам шангадхана. Энэ жэлэй эхин багаар 400 гаран бэсагад, хүбүүд һайн дураараа малажал дээрэ хүдэлмэрилхээ хүдөө гаранхай.

Хэрбээ нёдондо жэл городой зарим предприятинууд болон олонхи эмхи зургаанууд, организацинууд шефскэ хүдэлмэридэ хабаадалсагүй байһан һаа, энэ жэлдэ городой промышленна ба транспортна бүхы предприятинууд, олонхи эмхи зургаанууд, дунда ба дээдэ һургуулинуудай коллективүүд шефскэ хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсажа, Хорин, Зэдын, Сэлэнгын, Тарбагатайн, Мухаршэбэрэй, Заиграйн болон Иволгын аймагуудай колхозууд, совхозууд ба МТС-үүдтэ туһаламжа үзүүлдэг болоо. Мүнөө шефүүд малажалай 13 барилга дууһажа, тэндэхи ажал ехэтэй хүдэлмэриие механизацилжа дүүргүүтэй байна. Мүн силос дараха набтар башнинуудые бариха, силосэй нүхэ малтаха талаар ехэхэн хүдэлмэри хэгдэжэ байна. Городой предприятинууд болон эмхи зургаануудай хүсөөр июнь һара хүрэтэр бүхыдөө 80 мянган тонно багтаха силосэнэ барил ганууд хэгдэхэ юм.

Партиин Центральна Комитет бо лон СССР-эй Министрнүүдэй Сове колхозуудые хүтэлбэрилхы кадрнуу даар бэхижүүлхэ зорилгоор парти на болон советскэ организацинуу предприятинууд, научно-шэнжэлэ гын институдууд болон эмхи зургаа нуудһаа дүй дүршэлтэй, эмхидхэ шададабаритай 30 мянган хүниие ко хозуудай түрүүлэгшээр эльгээхэ гэ жэ шиидэһэн байна. Парти, прави тельствын энэ уряа Улан-Удэ горо дой коммунистнууд болон бү ажалшадай дунда халуунаар дэм жэгдээ. Городой предприятину эмхи зургаанууд болон организа нуудай коллективүүд өөһэдын дундаһаа эрхимэй эрхимүүдые, рэг ажалаа һайса мэдэхэ, хүд ажахые хүгжөөлгэдэ хамаг хүс үгэжэ шадаха хүнүүдээ колхозой рүүлэгшэнэр болохыень һайшаан радхана. Тиихэшье зэргэтэй. Ман колхозуудай баяжаха, хүгжэхэ бү орон доторнай мяха, һү болон хүд ажахын бусад продуктнууд улам бэг болохо, колхознигууд болон бү советскэ арадай материальна аж байдал улам бүри һайжарха байн.

Городой партийна организацину та 250 коммунистнууд болон парти набшэ хүнүүдһээ колхоздо эль хые гуйһан мэдүүлгэнүүд ороно Мэдүүлгэ баригшадай дунда—на но-шэнжэлэлгын институдай дир тор, философско наукануудай кан дат нүхэр П. И. Хадалов, ПВЗ- шэрэм шудхалгын цехын мастер Д. Бугай, ПВЗ-гэй рамно-кузовн цехын механик В. Д. Шопхоев, м консервын комбинадай партбюро секретарь нүхэр А. П. Кострин мелькомбинадай директор нүхэр Н. Дронов, зооветеринарна инстит дай багша Д. Ц. Уртюбе БМАССР-эй Министрнүүдэй Сов таһагай начальник нүхэр В. С. О нев, республикын ой модоной хын управлениин таһагай начальн нүхэр С. Д. Санжицыренов бо бусад олон патриодууд оролсо Һайн дураараа колхоздо гар ажаллаха гэжэ шиидэгшэдэй ду кадрова хүдэлмэрилэгшэд, парт на, советскэ хүдэлмэриин дүй шэлтэй хүнүүд, хүдөө ажахын м гэжэлтэд бии. Эдэ нүхэдэй мэд гэнүүд дотор гээгдэнги колхозуу ойрын 2—3 жэлэй турша соо хүгжөөжэ, түрүү зэргэдэ гар ха гэһэн тон һайшаалтай зорилго бигдэнхай.

Эдэ нүхэдэй мэдүүлгэнүүд д һайн дураараа хүдөө гаража аж лаха гэжэ шиидэгшэдэй һанал дол, дура зориг эли тодоор ха лагдана. Олон мянган хүнһөө бү дэһэн хэдэн олон патриодуудые родһоо хүдөө эльгээлгэ хадаа хү мэришэн ангиин ба колхозно та шадай ахадүүгэй холбоо барис саашадань бэхижүүлхэ хэрэгтэ нэмэри болохо байна.

Манай городой ажалшад рес ликынгаа колхозуудта саашадаа али бүхы туһаламжа үзүүлжэ, тын ажахые хүгжөөхөөр түгэ лэн байнхай.

Ц. Дондуков, КПС Улан-Удын горкомой секре

Малшадай культурна эрилтэнүүдые хангалга һайжар

Манай колхозой партийна эхин организаци артелиингээ гэшүүдэй культурна эрилтые хангаха ба колхознигуудай дунда агитационно-ниитэ хүдэлмэриие һайжаруулха хэрэгтэ ехэхэн анхарал хандуулдаг байна.

Колхозой гэшүүд партиин ЦК-гэй январска Пленумэй һүүлээр ниитынгээ ажахые эрид хүгжөөхэ, малажалай ашаг шэмэ үгэлгые дээшэлүүлхэ зорилгоор шухала хэмжээ-ябуулганууд хараалаад, тэдэнээ бэелүүлхын түлөө шууд тэмсэжэ байна.

Эдэ хэмжээ-ябуулганууды зохёолходо гансашье колхозой правлени болон эдэбхитэд хабаадалсаа бэшэ, харин жинрэй колхознигууд, малшад, һаалишад өөһэдынгөө һанамжа болон дурадхалнуудые оруулһан байгаа. Тиимэһээ артелиимнай үйлэдбэридэ бии байгаа ехэнүүд арга боломжонууд элирүүлэгдэжэ, тэдэниие ашаглаха талаар зохихо хэмжээнүүд абтаа.

Хараалһан хэмжээ-ябуулгануудаа бодото дээрэнь бэелүүлхын тулада колхознигуудай дунда хүмүүжүүлгын хүдэлмэриие һайжаруулха, ажал хэжэ шадаха хүн бүхэниие артелиин хүдэлмэридэ хабаадуулха шухала гэжэ парторганизаци тоолоно. Тиимэһээ парторганизациин агитаторнуудай үмэнэ тон харюусалгатай зорилго табигданхай. Манай агитаторнууд энээниие һайса мэдэнэ. Тиимэһээ агитатор бүхэн өөрынгөө хүдэлмэриие һайжаруулхын түлөө оролдоно. Агитаторнууд партиин ЦК-гэй январска Пленумэй шиидхэбэреэр хөөрэлдөө хэхэдээ, тэрэниие бүлэг бүлэгөөрнь таһалжа хэдэг байна. Коммунистнууд Д. Базаров, Ц. Ширабон, З. Будаев, Б. Цыбенов болон бусад агитационно хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсажа, яһала дүй дүршэлтэй болоһон байна.

Малшадай культурна эрилт дые һайнаар хангахын тулада хозой томодхогдоһон фермэдэ ку база эмхидхэгдээ. Культбаза эм хэлгэ хадаа малшадай дунда аг ционно ба ниитэ-политическэ хү мэри һайжаруулгада таарам зохид арга олгоно. Мойһото гэжэ тагта эмхидхэгдэһэн культба культурно-ниитын хүдэлмэри п бюрогой баталһан графигай ё үнгэргэгдэнэ. Эндэ хирэ хирэ лоод лэ нүүдэл худалдаа найм ерэжэ, малшалые эд бараагаар гажа байдаг. Культбазала саг ү жэ «Малшадай үдэр» үнгэргэг Һаяхан Кыргенда гэжэ нютаг томодхогдоһон гүүртэдэ кол малшад, мүн эндэхи барилгын гадын гэшүүд сугларжа «Малша үдэр» үнгэргэбэ. Эндэ бүхыдөө гаран хүн байлсаа.

Колхозой правлени болон пар на организаци «Малшадай үдэ үнгэргэлгэдэ уридшалан һайнаар лэдхэһэн байгаа. Тиимэһээ хара даһан хэмжээ-ябуулганууд бүлт хитэйгээр үнгэргэгдөө. Мал ажахын хахад жэлэй хүдэлм дүнгүүд соносхогдоо. Малшадай да дэлгэрһэн социалистическэ м сөөнэй түрүү һууриие хонино варна фермынхид (даагшань мунист нүхэр Ширабон) эзэлһэн на. Колхозой правлени болон тийна бюрогой хамтын заседани рысөөнэй дүнгүүдые хаража ү тус фермынхидтэ дамжуулгын У туг барюулха гэжэ тогтоогоо һэн.

Ц. Намжилов, Яруунын айма Маленковой нэрэмжэтэ колх парторганизациин секре

КРИТИКЭ БА БИБЛИОГРАФИ

Туһатай брошюра

Мухаршэбэрэй аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой шубуунай фермые даагша П. А. Давыдовай «Дальбараа түлжүүлхэ манай дүй дүршэл» гэһэн брошюра һаяхан хэблэлэй гараа. Тус брошюрые Мухаршэбэрэй инкубаторно-шубуу үсхэбэрилгын станциин ахалагша зоотехник нүхэр Л. Ф. Дёмина литератураар найруулан бэшээ.

Шубуунай эндэхи фермын хүдэлмэрилэгшэд гансал 1954 оной туршада шубуунай тоо толгойе 2 дахин олошоруулаад, тахяагай үндэгэлхэ шэжээе 3 дахин хайшан гэжэ дээшэлүүлээб гэжэ брошюра соогоо нүхэр Давыдов хөөрэнэ. Мухаршэбэрэй инкубаторно-шубуу үсхэбэрилгын станциһаа 6000 толгой дальбараа абаад, фермын хүдэлмэрилэгшэд …20 толгойень гү, али 85,3 процентынь ехэ тахяа болоторынь түлжүүлжэ шадаһан байна. Жэлэй туршада тахяа бүриһөө 81 үндэгэн абаа. Дальбараануудые түлжүүлхэ талаар энэ дүнгүүд республика соо эгээ һайшинь мүн.

Үндэгэ ба шубуунай мяха үйлэдбэрилгэ орон доторнай үшөө хангалтагүй байна гэжэ нүхэр Н. С. Хрущев КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленум дээрэ хэһэн элидхэл соогоо тэмдэглээ һэн. Энэ хадаа манай республикада бүримүһэн хабаатай. Республикын колхозууд 1954 ондо таряалангай 100 гектар бүриһөө оройдоол 1252 үндэгэ абаһан байха юм. Иимэ үсөөн үндэгэ абаһанай шалтагаан юуб гэхэдэ, таряалангай газарай 100 гектар бүридэ оройдоо 32 лэ тахяатай, тахяа бүриһөө оройдоол 38 үндэгэ жэл соо абаһан байнабди. Таряалангай талмайгаар …шье һаа, Мухаршэбэрэй ба Бичурын аймагуудта үсөөн үндэгэн абадаг.

Инкубаторно-шубуу үсхэбэрилгын станцинуудһаа абаһан дальбараануудаа олонхи колхозууд хүсэд түлжүүлжэ шаданагүй. Зарим колхозуудта тэрэ дальбараануудай тоо толгойн 50 процентынь гарзална. Тин…кэ Бичурын аймагай «Коммунизм» болон Ленинэй нэрэмжэтэ колхозуудта 1954 ондо абтаһан дальбараануудай 90 процентынь гарзалаа. Тэрэшэлэн Мухаршэбэрэй аймагай «Гигант» колхозой дальбараануудай … процентынь гарзалаа. Иимэ жэшээнүүд аймаг бүридэ олон бии байна. Шубуунай ехээр гарзалдаг дээрэһээ республикамнай шубуу үсхэбэрилхэ түсэбөө жэл бүри дүүргэнэгүй.

Зарим ушарнуудта шубууд имагтал үбшэнһөө гарзална гэжэ тоолодог байна. Үнэндөө шубуудые һайнаар харууһалаа, зүбөөр эдеэлүүлээ һаа үбшэлдэггүй юм. Муу эдеэлһэн, уйтан гэртэ байдаг дээрэһээ дальбараанууд ехэнхидээ үбдэжэ гарзалдаг гээшэ. Дээрэ дурсагдаһан «Коммунизм» колхоз дальбараануудаа уйтан байрада байлгаад, газаа гаргангүй, хэтэрхэдээ 1000 толгойн тахяа байра соо элдэб наһатай дальбараануудые сугтань байлгаад тэдэнһээ олонхиинь үхүүлээ.

КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленум …ондо, 1954 онойхитой сасуулбал, шубуунай тоо толгойе 2,5—3 дахин олошоруулха, мүн тахяаһаа үндэгэ абалгые 2,2 дахин ехэдхэхэ гэһэн зорилго табяа. Партиин энэ даалгабарие колхоз бүхэн һаяын 1—2 жэлнүүдтэ дүүргэжэ шадаха гэжэ Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой шубуу үсхэбэрилэгшэд элирүүлээ.

Энэ даалгабарие дүүргэхэ арга боломжонууд колхоз бүридэ бии гэжэ нүхэр Давыдов бэшэнэ. Шубуу үсхэбэрилгые тоодоггүй ябадалаа орхижо колхозой правленинүүд шубуунай байрануудые бариха, тэжээлээр тэдэниие хүсэд хангаха, шубуудые үсхэжэ шадаха колхознигуудые фермэнүүдтэ табиха ёһотой. Энэ талаар Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз зарим тэды амжалта туйлаа. Унгэрэгшэ жэлнүүдтэ гарзатай һалбари гэжэ эндэ тоологдодог һаа, шубуу үсхэбэрилгэ нёдондо 15 мянган түхэригэй олзо доход оруулһан байна.

Олонхи колхозууд 400—500 толгой шубуутай багахан фермэтэй байха юм. Шубууд муугаар харууһалагдадаг дээрэһээ багахан иимэ фермэнүүд колхозой ажахыда гарзатай байдаг. Тиимэһээ колхозуудай зарим түрүүлэгшэнэр шубуу үсхэбэрилгые гарзатай һалбари гэжэ тоолодог. Теэд энэ буруу гээшэ гэжэ Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой дүй дүршэл гэршэлнэ. Мүн Байкало-Кударын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой 1637 эмэ тахяатай фермэ 57600 түхэригэй олзо доход оруулаа. Тэндэ эмэ тахяа бүриһөө 36 түхэриг олзо доход абтаһан байна. Шубуушан Д. М. Суворова 900 толгой дальбараагай 92,6 процентыень түлжүүлээ юм. Иимэ һайн ажалай жэшээнүүд ондоошье колхозуудта байдаг.

Энэ брошюра соогоо нүхэр Давыдов дутуу дунданууд, һайшаалтай жэшээнүүд тухайгаа, мүн ерэхэ жэлнүүдтэ хайшан гэжэ юу хэрэглэбэл һайн гээшэб гэжэ бэшэнэ. Дутуу дундануудаа усадхахадань, шубуунай харууһалга ба эдеэлүүлгые һайжаруулхадань фермын хүдэлмэрилэгшэдтэ энэ брошюра ехээр туһалха гэжэ һанагдана. КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй табиһан зорилгонуудые шиидхэхэдэнь шубуу үсхэгшэдтэ мүн туһалха ёһотой.

Тус брошюра хадаа түрүү дүй дүршэл, арга метод республика соо дэлгэрүүлхэ гэһэн түрүүшын туршалга гээшэ, тиимэһээ брошюрын удхашанар бүри ехэ болоно.

— Дальбараануудые абаад байхадамнай, колхозой правлени тэжээл һайса үгэдэг һэн, теэд мүнөө тиихэеэ болёод байнхай,—гэжэ Давыдов бэшэнэ. Колхозой правлени байрануудые нэмэжэ барядүй, теэд шубуунай тоо толгой улам олошоржол байдаг. 3—4 һаратай залуу тахяагай байха байра, хүдөөдэ адуулхада хэрэглэгдэдэг гэрнүүдые бариха ёһотой аад, мүнөө бүри захалаашьегүй.

Туйлаһан тэрэ амжалтануудаа бүри арьбадхажа тус колхоз шубуунайнгаа фермые республикын түрүү томошог фермэнүүдэй тоодо оруулжа шадаха аабза. Нүхэр Давыдовай үүсхэл республикын гансашье шубуу үсхэбэрилгын бэшэ, мүн малажалай бэшэшье фермэнүүдые даагшадай дунда үргэнөөр дэмжэгдэхэ ёһотой гэжэ һананабди.

А. Тугаринов.

Московско Ленинэй орденто медицинскэ нэгэдэхи институт байгуулагдаһаар энэ жэлэй май һарада 200 жэл гүйсэхэнь. Тус институт М. В. Ломоносовой нэрэмжэтэ Московско гүрэнэй университедэй байгуулагдаһан жэлдэ тогтоһон байна. Элитэ ехэ эрдэмтэд-медигүүд ба физиологууд Н. И. Пирогов, Ф. И. Иноземцев, С. П. Боткин, Н. В. Склифосовский, В. Ф. Филатов, В. Ф. Снегиров, И. М. Сеченов, Н. А. Семашко, Н. Н. Бурденко болон бусад эндэ һураһан ба һургаһан байна. Тогтоһон сагһаа хойшо 35 мянга гаран врачые институт бэлэдхэжэ гаргаа. Тэдэнэй 23 мянга шахууень Советскэ засагай тогтоһонһоо хойшо бэлэдхэгдэһэн байна. Институдай факультедүүдтэ дүрбэ мянга шахуу студентнүүд, 500 гаран аспирантнууд һуража байдаг.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: юрэнхы гигиенын кафедрын аспирантка Т. Н. Богданова ультрафиолетова туяагаар уһа ариг сэбэр болгохо талаар туршалга хэжэ байна. **ТАСС-эй фотохронико.**

Хүдөөгэй барилгашадай мүрысөөн

Заиграйн аймагай Курбын МТС-эй харьяата колхозуудай барилгашад барилгын хүдэлмэриие үргэнөөр ябуулжа байна. XVIII партсъездын нэрэмжэтэ колхоздо мүнөө 26 дархашуулһаа бүридэһэн барилгын бригада хүдэлмэрилнэ. Тэдэниие мэргэжэлтэй дархан нүхэр Потемкин хүтэлбэрилдэг юм. Барилгашад 1500 кубометр модо, 150 кубометр барилгын шулуу, 100 кубометр хюрөөдэгдэһэн модо бэлдээд, хониной ба үхэрэй байрануудые барижа захалаа.

Курбын МТС-эй коллектив (директорынь нүхэр Филиппов) шефтээ абаһан Кагановичын нэрэмжэтэ колхоздо 1000 толгой хониной багтаха ехэхэн байра барижа захалаа.

Эндэ барилгашад нүхэд Калинин, Солдатов ба бусад үдэр бүхэндэ даалгабаряа 150 процентһээ доошо бэшээр дүүргэнэ.

Асагадай сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо Улан-Удын гортопой коллектив бага бэшэ туһаламжа үзүүлжэ байна. Тэдэнэр модо зөөлгэдэ хэрэглэхыень ашаанай гурбан машина колхоздо эльгээгээ.

А. Михайлов.

Кукуруза гараар тариха зэмсэгүүдые яажа хэхэб

Ороoһото ба тэжээлэй үнэтэ культура болохо кукурузые энэ жэлдэ манай республикын колхозууд ба совхозууд ехээр тарихань. Энэ культурые имагтал квадратно-гнездовой аргаар тарихада баян ургаса ургадаг. Яахадааб гэхэдэ, энэ аргаар таригдаһан полиие зундаа утааша хүндэлөөшэнь механизмын хүсөөр элдүүрилжэ, ургасада харууһалга хэхэ арга боломжо олгогдоно.

Гэбэшье, энэ жэлдэ МТС-үүдтэ кукуруза квадратно-гнездовой аргаар тариха сеялкэнүүд дутаха байна. Мүнөө ороoһо таридаг юрын сеялкэнүүдые кукуруза тариха болгожо тааруулха хүдэлмэри хаа хаанагүй ябуулагдажа байнхай. Гэбэшье, кукурузын тарилгые ехэ талмай дээрэ агротехническэ эгээл эрхим болзорто тарижа дүүргэхын тулада кукуруза гараар тариха зэмсэгүүдые хаа хаанагүй хэхэ, худалдажа абаха хэрэгтэй болоо.

Яруунын аймагай Эгэтын МТС-эй коллектив кукуруза арбан рядтайгаар тариха гар зэмсэгүүдые өөһэдтөө хэжэ, үнэтэ дурадхал оруулаа. Тэрэнэй хүдэлмэриие шалгажа үзэхэдэ кукуруза таридаг хуушанай гар зэмсэгүүдтэ орходоо холо үлүү һайн байба.

Эгэтынхидэй бүтээһэн энэ зэмсэгые МТС-үүд болон колхозуудта үргэнөөр хэрэглэхыень БМАССР-эй Хүдөө ажахын министерство һайшаан дурадхана.

Манай МТС-эй инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон механизаторнууд Киевскэ областиин Кагановичын нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин колхознигуудай зохёоһон кукуруза табан рядтайгаар гараар тариха зэмсэгүүдтэй тон адли аад, арбан рядтайгаар тариха зэмсэгүүдые өөһэдөө зохёогоо.

Кукуруза гараар тариха энэ зэмсэг хоёр таһалгатай гэхэ гү, али 10 миллиметр зузаантай хабтагайнуудаар хэгдэһэн хоёр хайрсагуудтай байха юм. Хайрсагуудайнь хана 12 сантиметр үндэртэй байдаг. Хайрсаг бүхэнэй (али таһалгануудайнь) утань 3 метр. Хайрсагуудай оёорынь ханануудтайгаа адли зузаантай хабтагайнуудаар хэгдэдэг.

Хайрсагууд дээгүүрээ үргэн аад, доро шобтоноор хэгдэдэг юм. Жэшээлхэдэ, хайрсагууд амһар талаараа 20 сантиметр үргэнтэй байгаа һаа, доодо оёор талаараа 3 сантиметр байха ёһотой (№ 1 зураг харагты).

Хайрсаг бүхэнэй оёорто хоорондоо 70—70 сантиметр зайтайгаар табан нүхэнүүд хэгдэдэг. Тэдэ нүхэнүүд хайрсагуудай хоёр үзүүрэй ханаһаа 10 сантиметр холо хэгдэхэ ёһотой. (№ 2 зураг харагты). Тиигээд 0,8 миллиметр зузаантай нимгэн түмэрөөр хайрсагууд досоогоо таһалагдана. Тэрэ таһалганууд мүн лэ үрэһэнэй гоожоходо таатайгаар доошоо шобтон болгогдожо хэгдэдэг. (№ 3 зураг харагты).

Хайрсагуудай оёорто дундаа нүхэтэй хабтагай түмэрнүүд табигдана. Тэрэ хадаа нөөхи тарилга хэжэ байха аппарат гээшэ. (№ 4 зураг харагты). Тэдэ хабтагай түмэрнүүд булад байха ёһотой. Тэдэ түмэрнүүдэй зузааниинь — 5, үргэниинь — 30, утань — 60 миллиметр байдаг. Үрэһэнэй гаража байхын тулада хабтагай түмэр бүхэнэй тэг дунда диаметрээрээ 18 миллиметр үргэнтэй нүхэнүүд соологдодог юм. Тэдэ нүхэнүүд соо 2—4 үрэһэнүүд ороод бэлэн байдаг байна.

Тэдэ хабтагай түмэрнүүд хоорондоо проволоконуудаар гагнагдажа холбогдоно. Ингэжэ проволоконуудаар гагнажа холбоходоо хайрсагайнгаа оёорой доодо нүхэнүүдтэй хабтагай түмэрнүүдэй нүхэнүүдэй тудаад байһан үгыень нарилаар харалсаха хэрэгтэй юм. Тиигээд тэдэ нүхэнүүд үрэһэ гоожуулха үедэ бэе бэедээ тудаад, мини байхадаа тулангүй байха ёһотой. Хоорондоо холбогдоһон хоёр хайрсагуудай дотор ханануудай газаа талаар үрэһэ гоожуулжа байха рычагууд хэгдэдэг. Тэдэ рычагууд хайрсагуудай оёорто хэбтэһэн, дундаа нүхэтэй хабтагай түмэрнүүдтэй холбоотой байдаг юм. Хоёр хайрсагуудай хоорондо байгаад үрэһэ тарижа ябаһан хүнүүд тэрэ рычагуудые татажа, табижа, газарай хүрьһэндэ үрэһэ хүрэнгэ оруулжа ябадаг байна. Тэдэ рычагууд хайрсагуудай дотор ханануудай газаа талада хэгдэһэн пружинаар урагша хойшоо болгогдожо байдаг юм. Тракторай регуляторай гү, али автомат сеялкэнүүдэй пружинануудые хэрэглэжэ болохо. Тарилга хэжэ байха үедэ хайрсагуудай оёорто хэгдэһэн дундаа нүхэтэй түмэрнүүдэй дан ехээр нишэ тиишээ ябажа байхагүйнь тулада рычагуудтаа торгохо юумэ хэхэ хэрэгтэй. Хайрсагуудай хоорондохи таһалгануудай нэгэ хананиинь үрэһэ хубаарилан оруулжа байдаг. Энээнэй тулада ханынь доодо үзүүртэ үрэһэ хубаарилха бишыхан хэлэ хэгдэдэг юм. Тэрэ хубаарилгын хэлэхэн тарилга хэжэ байха үедэ хабтагай түмэрнүүдэй дундахи нүхэн соо хэды үрэһэн багтаха байнаб (2—4 ороoһон) эгээл тэрээниинь дороо оруулаад үгэдэг байна. Үрэһэнэй доошоо гоожохотой хамта тэдэ хэлэхэнүүд хабтагай түмэрнүүдэй гэдэргээ болоод үгэхэлөөр, нүхэнүүд сооһь мүн баһа үрэһэнүүдые оруулаад үгэдэг юм.

Маркеровко хэжэ тэмдэглэгдэһэн полин дээрэ хайрсагуудые бэлэхэнээр үргөөд тарилга хэжэ ябахын тулада хоёр хажуудань барюулнууд хэгдэдэг байна. Тиихэдэ үрэһэ гоожуулдаг эгээ захынь нүхэнһөө 70 сантиметр зайтайгаар холбоо хоёр хайрсагуудай хоёр хажуугай газаа ханада зурлаа хэжэ ябаха маркернууд хэгдэдэг юм. Тэрэ маркерээр тэмдэг гаргаһан зурлаагаар эрьеэд ерэхэдээ тарилга хэгдэхэ болоно. Маркерэй утань 65 сантиметр байдаг.

Кукуруза гараар тариха арбан рядтай сеялкээр нигэжэ тарилга хэгдэдэг юм:

тон түрүүлжэ поли хутагатай тракторна культиватораар нэгэ тээшээ хоорондоо 70 сантиметр зайтайгаар, 10 сантиметр гүнзэгытэйгөөр (үрэһэнэй оруулагдаха хэмжээнһээ үшөө гүнзэгыгөөр) культивацилагдан маркеровалагдадаг байна. Маркеровалагдаһанайнь һүүлдэ полиин нэгэ захаар хүндэлөөшэнь контрольно борозда татагдадаг юм. Тарилга хэжэ захалхадаа тэрэ контрольно бороздагаараа сэб сэхэ алдангүй ябаха хэрэгтэй. Тиигээд полиингоо нүгөө захада хүрөөд эрьежэ ошоходоо зурлаа гаргаһан тэмдэгээрээ тариһаар ерэгдэдэг.

Тарилга хэһэнэйнгээ һүүлдэ гү, али тарижа ябахатаяа хамта борной шүдөөрнь өөдэнь харуулаад шэрэжэ, үрэһэ хүрэнгэ газарай хүрьһэндэ саана хүрэтэр оруулха хэрэгтэй. Мүн тэрэшэлэн балуур мухарюулжа, үрэһэ хүрэнгэ гүнзэгырүүлэн саашань оруулхада болодог.

Кукуруза гараар тариха энэ зэмсэг абажа ябахада хүнгэхэн, тарилга хэхэдэ бэлэн байхаһаа гадна, үдэр соо айхабтар ехэ газарта тарилга хэжэ боломоор юм. Үдэр соо тэрээгээр 8—10 гектарта тарилга хэжэ болохо. Тиихэ зуураа энэ зэмсэгые оройдоол 3 хүн хүдэлгэхэ байна. Тэрэнэй булюу һайн зүйлынь гэхэдэ, ехэ простойгоор бүтээгдэнхэй юм.

Кукуруза таридаг энэ зэмсэгые бүтээхэ үедэ МТС-эй хүдөө ажахын машинануудай механик Илья Терентьевич Баженов, комбайнер-механик Дондок-Доржи Бальжанов, дархан Жамсо Цыренов гэгшэд эдэбхитэйгээр хабаадалсаа.

Мүнөө манай МТС кукуруза тариха эдэ зэмсэгүүдые олоор хэжэ захалба. Харьяата колхозуудайнгаа полинууд дээрэ 1000 гаран гектарта кукурузые гансал квадратно-гнездовой аргаар, богонихон саг соо, 3—4 үдэр соо хэжэ дүүргэхын тулада 50 гаран хэһэг нимэ зэмсэгүүдые хэхэ байнабди.

С. Танхасаев, Эгэтын МТС-эй директор.

700 мм.
1 2 3 4

Жаргалантын хабар

3. ГОРОДҺОО ЕРЭҺЭН БАСАГАН*)

…галай типовой байрада оробобди. Анна Константиновна магтуулха …роо магтуулаа юм байна гэжэ …согдобо. Байра соо нээрээшье да…р даа: хана баханануудынь …мар гараар сагаадагданхай, …онуудайнь шэл угаагданхай, яла…палааханшье сэбэр, олон сон…нь хабарай наран алтан …ео харбана. Бидэнтэй ябал…а нүхэд Гомбоев Шарапов хоёр байра тухай юушье дуугарна… «Зай, нүхэд журналистнууд, хэр …аб даа, тугалаймнай байра соо? …хургаа ёдойлгоод, «иимэл …гэмээр бэзэ?» гэһэн шуу ян…шодөөр бидэниие харан, харан, …амаар алхалан ябаа һэн.

…рэй байрын үбэрэй наруули… соо байһан тугалнуудта ошо… Тэдэнэр бултадаа тарганууд, …нууд. Зариманиинь бидэниие …жархиһоор ерэжэ, «ямар зон …лэ, ямар хэрэгтэй аад лэ эндэ …һархайлдажа байнат? А?» гэ…хорёогой забһараар хубса…най үнэрдэжэ үзээнэ. Зарим нэ…нь һүүлнүүдээ шодойтор үргэн …од абана: халуудаба гү, али …ээрхэбэ гээшэ һанаандаа. Нү… Шарапов тугалнууд тухайгаа ба…шье дуугарбагүй. Харин хоо… үлэ мэдэг заһад заһад гэнэ. …лаб лэ нэгэ удхатай гэжэ ойл…бо. «Харагты, урмашагты! Ха…үнэн сэхээр ажаллажа байгаа …эд тухайдамнай. шэнэ тугал…тэрээнэй туһалагша Алла ту…мнай үсөөхэншье һаань, һайн һайхан үгэнүүдые газетэдээ бэшээ һаатнай һайн байгаа. Теэд тэрэ тухайгаа минишье хэлэлтэгүй өөһэдөө мэдэхэ зон аабзат даа» гэжэ һанан ябажа болоо.

Энэ үедэ үнөөхи эхэ басаган хоёр гэрэйнгээ хажууда хаһаг тэргэдэ мори хүллэжэ, һүнэй хэдэн бидонгуудые тээгээд, хоёр оглёобынгоо үзүүртэ хүлнүүдээ сэрбылдэтэр һанжуулан һуугаад, үнеэгээ һаахаяа хээрэ гаранхай үнеэшэд тээшэ ошобо. Тэдэниие харахада сэдьхэлдэ ехэл һайхан байгаа һэн. Эгээ энэ үедэнь гү, али гэртээ байхадань тэдээнэй зурагые буулгаад, очерк соогоо толилоо һаа ехэ һонин байгаа гэжэ һанагдаа. Теэд фотоаппаратгүй ябаһандаа өөһэдыгөө яһалахан зэмэлээбди даа...

Городһоо хамта дээрээ хорёод гаран айл ерэжэ, энэ колхоздо оронхой. Ерээшэдэй олонхинь мүнөөхи эхэ басаган хоёр шэнги магтаалтай һайнаар хүдэлмэрилнэ. Гэбэшье, «бочко мёд соо халбага дабирхай» орожо гутаан алдаа. Энэ оной эхеэр Нэлля Дмитриевна Миронова гэжэ һаяхан хори хүрэжэ ябаһан басаган комсомолой Улан-Удын Железнодорожно райкомой путёвкоор ерэһэн аад, колхоз дээгүүр бага зэргэ эрьелдэжэ, үйлсэнүүдыень хэмжээд, магазин руунь, клуб руунь үрөөһэн нюдөөрөө халта шагаагаад, 300 түхэриг мүнгэ, элдэб продукт абаһан бэеэрээ «һөөргөө харангүй, һүргэтөө нишлэнгүй», хээрын хамхуул шэнги хиидэжэ үгы болошоо. Энэ ушар хадаа комсомолой зарим нэгэн райкомууд түрэн түрын удхашанартай шухала хэрэгтэ һэбхихэнээр, халирхайгаар хандана гэжэ гэршэлнэ. Тоо хүсөөхэ талаяа хараад лэ, «хормойдоо һалхи оруулханхай» Мироновае һайса шалгангүй эльгээһэнэйнгээ түлөө комсомолой Железнодорожно райком моральна ехэхэн харюусалга дааха зэргэтэй.

БМАССР-эй Министрнүүдэй Советэй дэргэдэхи нютаг урилалгын таһагта нюдэсэ аняад, шэхэеэ бүглөөд хүдэлмэрилдэг «ноёд» бии гэжэ гэршэлһэн баримтатай эндэ ябахадаа дайралдаабди. Потапова Нина Григорьевна гэжэ залуухан эхэнэр тус таһагһаа үгтэһэн үнэмшэлгэ-саарһа гартаа баринхай, колхоздо ерээ. Тэрэ үнэмшэлгэ соонь «үбгэнтэеэ» гэжэ бэшээтэйһээ бэшэ юушье— тэрээнэйнь нэрэ обогшье, фамилишье байхагүй. Тэрэ «үбгэниинь» колхоздо ерэхэдээ «би хадаа Ворсин Виктор Яковлевич гээшэлби. Свердловск городһоо ерэжэ ябатараа паспортаа поезд соо хулуулганооб. Хорхойдо хоро хэдэггүй, ехэл һайн хүнби. Намда этигэгты» гээд альга дэлгээжэ байба.

—Энэ хүн тэнгэриһээ унаа бэшэ, газарһаа ургаа бэшэ гэжэ лаб лэ мэдэгдэнэл даа. Нээрээһээ үнэн сэхэшье хүн байжа болоо юм аабза. Теэд «бурхан үзэг, булай һайн Ворсин гээшэб» гэхэдэнь мүнөөдөө этигэжэ шаданагүйбди, харин һэрэмжэтэй байха баатай болонобди,—гэжэ эндэхи колхознигууд хөөрэлдэнэ.

Теэд колхознигууд буруу тиигэнэ гэжэ хэнэйшье хэлэхын аргагүй! Харин нютаг урилалгын таһагтахи албан хойрог, алмай һүлэр ябадалые халуун түмэрөөр хайража, шоно шүдөөр зулгаажа хаяха хэрэгтэй.

4. ШЭНЭ ЮРӨӨЛ

Энэ бүлэгые бэшэжэ эхилхэеэ гүүрһаяа бараад байтар нэгэ юумэн һанаанда ороодхибо: манай поэдүүдэй нэгэнэй зохёоһон «Коммунизмын һудал» гэжэ шүлэг «Б.-М. Үнэн» газетэдэ хэдэн жэлэй саада тээ толилогдоо бэлэй. Тэрэ шүлэгэй тобшо удхань иимэ юм: нэгэ эхэнэр валенка абаха гэжэ магазин соо байтараа зуун түхэригөө ойлгомторгүй унагаажархёо. Тэрэниие тэнь танигдаагүй басаганай олоод асаржа үгэхэдэ, мүнөөхи эхэнэр баясхалан хүргэн гарыень бариба. Тиихэдэнь тэндэнь коммунизмын һудал сохилхожо байгаа.

Коммунистическэ партяар хүмүүжүүлэгдэһэн арюун сэбэр, үнэн сэхэ хүнүүдэй шэнжэ түхэлэй зарим хубинь энээхэн шүлэг соо харуулагдана. Тиимэл лэ арюун сэбэр, үнэн сэхэ, ажал хэрэгтээ коммунистическэ ёһоор хандадаг хүнүүд тухай энэ бүлэг соо хэлэгдэхэ байна...

Жамбал Цыденовэй даажа байһан хонидой отарада ошожо ябанабди. Энэ хүн тухай нүхэр Гомбоев замдаа олон юумэ хөөрэбэ.

—Энэ айлайхи гушаад онһоо хойшо мал дээрэ ажаллана. Һүүлэй 7—8 жэл соо нүхэр Цыденов Бутэд-Дулма гэжэ нүхэртэеэ хамта Тамча нютагта колхозойнгоо адуу хараа юм. Ябаһан лэ газартаа магтуулжа ябадаг, ёһотойл үнэн сэхэ зон даа. Үнгэрэгшэ намарһаа хойшо хүбүү бэритэеэ хамта эндэ 600-гаад хони харана,—гэжэ нүхэр Гомбоев хэлэнэ.—Эгээ һонин, энээ һайшаалтай юумэн юуб гэхэдэ, намар отара даажа абаад, зарим хонидоо үбэл түрүүлхэ гэжэ шиидээд байхадаа нүхэр Цыденов өөрынгөө үмсын хоёр хони колхозой хонидһоо һара урид түрэхөөр бодожо ороондо оруулһан байна. Январиин түлэг хүйтэнэй үедэ тэдэ хонидоо түлигдөөгүй байра соо түрүүлээд, хурьгадыень тэндэнь түлжүүлээ. Түлигдэдэггүй байра соо хони түрүүлхэдэ хурьгад үхэдэггүй, харин бүри шэрхи һайнаар түлжэдэг юм байна гэжэ ойлгоһон энэ хониншон колхозойнгоо 100 гаран хониие түлигдэдэггүй байра соо һанаа амар түрүүлжэ, хурьгадыень түлжүүлээ.

Энэ хөөрөөн бидэниие ехээр һонирхуулба. Жамбал Цыденовэй гэртээ байгаагүй һаа хаанаһаашье һаань олохо, хөөрэлдэхэ ёһотой болобобди.

Отарада хүрэжэ ерэхэдэмнай табин гаран наһанай Бутэд-Дулма эжы хоёр бишыхан ашанартаяа газаагаа ябаһанаа бидэниие ехэ хүндэтэйгөөр, налагайгаар угтаба. Ашанарынь бидэнһээ хитэжэ гү, али бэедээ халдахааха гэжэ гү, хүгшэн эжынгээ урда хойноһь орожо ябажа гүйлдэнэ. Энеэдэтэйхэнүүд, хөөрхэнүүд гээшэнь! Бутэд-Дулма эжы тэдээнээ өөгшөөн, өөгшөөн бидэнэртэй хөөрэлдэнэ. Сэдьхэлынь зол жаргалаар халима дүүрэн янзатай.

Ажабайдал, адууһа мал тухайдаа хөөрэжэ ябажа, мүнөөхи эжы зуу гаран ондоогоор маарандажа байһан зуу гаран хурьгадаа харуулна. Тэдэнь бултадаа өөдэргэ шанга, һэргэн хёрхо юумэнүүд шаг шууяа табилдана. Үглөө мүнөөгүй хабарай түрэлгэ эхилжэ, мэгдүүтэйхэн саг болохоёо, тухашаруулад тэхэеэ байна гэжэ Бутэд-Дулма эжы хөөрэнэ.

—Хонидтнай эхирлэжэ байг, хорёотнай үргэдэжэ байг!—гэжэ үнэн зүрхэнһөө юрөөгөөд, хонишо эжын гарые шангаар адхабабди. Эжы ехэ баярлан:

—Юрөөлөөр болтогой! Юрөөл гээшэ ехэл һайхан юм, тэрээндэ ехэ дуратай хүм. Һайн даа! Һайн һайхан ябагты! — гэжэ бидэниие юрөөбэ.

—Юрөөлөөр болтогой!—гэжэ баясан дохёод, аяар холо хонидоо адуулжа ябаһан Жамбал баабай тээшэ ошобобди...

Нюдэндөө томо шара шэл хэнхэй, үндэрнэг бэетэй, буурaлтажа ябаһан һаншагтай, гоёзод гэһэн урин шарайтай, ута модо бариһан хүн үнэн зүрхэнһөө, налгай һайханаар энеэбхилэн бидэнэртэй хөөрэлдэнэ. Энэ хадаа Жамбал Цыденов гээшэ. Уранзурааша бидэнтэй ябалсаа һаа, энэ магтаалта малшые ехэл лэ олзуурхажа зураха һэн гээд һананабди.

Үнөөхи хоёр хурьгад тухайдань асуухадамнай хонишо нигэжэ хэлээ:

—Тиигэжэ туршахаһаа ондоо арга байгаагүй. **Үхөө һаа өөрымни хурьгад үхүүжэн, үхэбэлынь колхозойнгоо, нинтынгээ хурьгадые дулаан байрада түлжүүлхэб гэжэ шиидэһэн байгааб.** Хэр угһаа хойшо, бүхэли наһан соогоо хурьга тугалаа хүйтэнэй үедэ гэртээ байлгадаг байһан аад, гэнтэ хонидоо хүйтэн хашаа соо түрүүлхэ гээшэ ехэл сошордуу, жэгтэй байгаа бшуу. Таанарай хараад ерэһэн бүхы хурьгад шэнэ аргаар түлжүүлэгдээ. Энэ арга хэрэглэхэдэ, мал шэрхи һайнаар түлжэхэ, хүйтэ абахагүй, али түбһэн үбшэндэ дабагдахагүй байна

Энэ ёһотой патриодой хэһэн арюун хэрэгые һайшаажа байхадаа үнөөхи «Коммунизмын һудал» гэжэ шүлэг һанаандамнай орожо байгаа һэн.

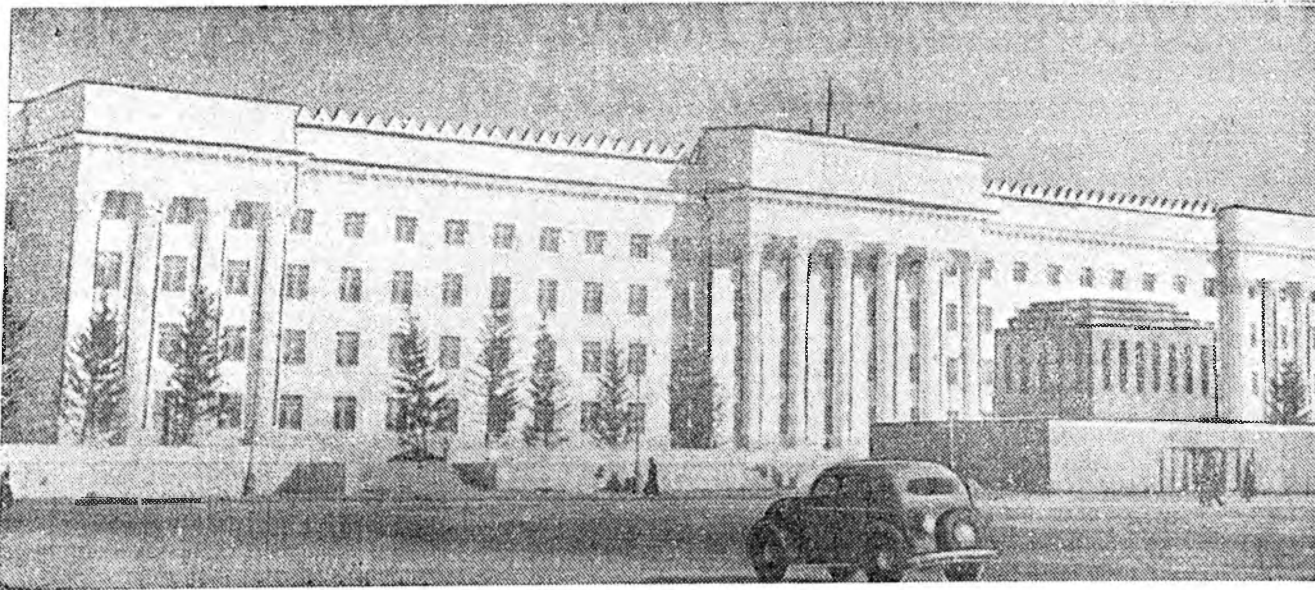
—Танай хэлээшэ тон зүб! Гэхэтэй хамта, энэ шэнэ арга хадаа **шиидхэгдэхэ ёһотой болоод байһан нэгэ тон шухала асуудалые шиидхэлгэдэ туһалха зэргэтэй,**—гэжэ бидэнэй нэгэн хэлэбэ.—Бурят зон хэр угһаа хойшо хүйтэнэй сагта нарай малаа гэртэ байлгажа, тэдээнэй шэбхэ шээһэнэй эхүүн үнэр танар соо байдаг, тиигэжэ өөһэдынгөө, илангаяа үхибүүдэйнгээ бэеын элүүртэ хоро хэдэг байгаа. Энэ байдалһаа зарим газарта мүнөөшье хахасаадүй. Тиимэһээ **түл абалгада шэнэ аргые хаа хаанагүй яаралтай түргэнөөр дэлгэрүүлхэ хэрэгтэй.**

—Тон зүб! Мал тухай һаналаа табихын хажуугаар, өгээн түрүүн малшад тухай, тэдээнэй арюун сэбэр, элүүр энхэ байдал тухай һаналаа табиха тон шухала,—гэжэ Жамбал баабай нэмэбэ.

Ш. Нимбуев, Л. Дашиев.

Сэлэнгын аймаг,
Жаргалантын сомон,
Тельманэй нэрэмжэтэ колхоз.

*) Үргэлжэлэл. Эхниинь манай газетын апрелиин 29 ба майн 1-нэй но…удта.

Монгол Арадай Республикын столица—Улан-Батор город. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: МНР-эй Министрнуудэй Соведэй байшан. | Наада таладань Сухэ Баторай ба Чойбалсанай хүдөөлүүлэгдэhэн гэр. ТАСС-эй фотохронико.

Индийскэ парламентын делегаци Советскэ Союзда ошохоёо мордобо

ДЕЛИ, майн 5. (ТАСС). Индиин парламентын делегациин гэшүүд Москва орохоёо делийскэ Палам гэжэ аэродром дээрэhээ мүнөөдэр үдэ багта ниидэн гараа. Энэ делегаци 12 хүнhөө бүридэнэ. Тэрэнииe индийскэ парламентын дээдэ палатын—штадуудай соведэй түрүүлэгшын орлогшо Кришнамурти Рао гэгшэ толгойлно.

СССР-hээ Индидэ байдаг посол Меньшиков, Индиин гадаадын хэрэгүүдэй министрын нэгэдэхи орлогшо Сайед Махмуд, индийскэ парламентын хоёр палатануудай гэшүүд, столицын олониитын түлөөлэгшэд делегациие аэродром дээрэhээ үдэшөө.

Советскэ Союз ошохоёо мордохынь урда тээ индийскэ делегациин хүндэлэлдэ зорюулан посол Меньшиков уулзалга хэhэн байна. Уулзалга хани ёhоной оршон байдалда үнгэрөө. Тэрээн дээрэ парламентын олон гэшүүд, индийскэ парламентын доодо палатын—арадай палатын түрүүлэгшэ Маваланкар, гадаадын хэрэгүүдэй министерствын түлөөлэгшэд, правительственна эмхи зургаануудай харюусалгата хүдэлмэрилэгшэд, олониитын түлөөлэгшэд байлсаа.

Советско-иранска худалдаа наймаанай харилсаанууд тушаа

ТЕГЕРАН, майн 5. (ТАСС). ССР Союзhаа Иранда байдаг худалдаа наймаанай түлөөлэлгын газарай ба Иранай национальна экономикын министерствын хоорондо хани ёhоной оршон байдалда хэлсээнүүд хэгдээ. Тэрэнэй эсэстэ, удаадахи жэлэй турша соо Иранда СССР-эй, СССР-тэ Иранай худалдаха эд бараанууд тухай бэшэгүүдые ССР Союзhаа Иранда байдаг худалдаа наймаанай түлөөлэгшэ Бакулин Иранай национальна экономикын министрын уялгые дүүргэгшэ Кашани хоёр 1955 оной майн 4-дэ Тегеранда андалдан абалсаhан байна.

Эндэ туйлагдаhан хэлсээнэй ёhоор Советскэ Союз хадаа хлопчатобумажна бүд, хара металлай прокат, цемент, элдэб түхеэрэлгэнүүдые, автомобильнуудые, хүдөө ажахын машинануудые, химическэ товарнуудые, модо болон бусад товарнуудые Иранда худалдаха болоо.

Иран хадаа рис, хлопок, hooho, элдэгдээгүй арhа, загаhанай продуктнуудые, хатааhан фруктнуудые, тоhолиг культурануудай үрэhэ, руда болон бусад товарнуудые Советскэ Союзда худалдаха юм.

Бээ бэедээ эд бараа худалдаха тухай туйлагдаhан хэлсээнэй ёhоор СССР-эй ба Иранай хоорондохи эд бараанай эрьесэ бүри ехэ болохо байна.

Советскэ армиин дуунай ба хатарай Улаан тугта ансамбль Готвальдовта концерт харуулба

ПРАГА, майн 5. (ТАСС). Чехословацка телеграфна агентствын дамжуулhанай ёhоор, Советскэ Армиин дуунай ба хатарай Улаан тугта А. В. Александровой нэрэмжэтэ ансамбль Готвальдов городто майн 3-да концерт табяа. Готвальдов городой ба тэрэ шадарай нютагуудай хэдэн олон мянган хүн концерт хараа. Харагшад советскэ айлшадые халуунаар амаршалаа.

Ород, словацка ба чешскэ арадай дуунуудые, тэрэшэлэн советскэ композиторнуудай зохёоhон дуунуудые ансамблиин солистнуудай ба хоорой дуулахадань хүн зон ехээр hонирхоо. «Прага сүлөөлэгдэhэн үдэртөө» гэhэн танца ансамблиин хатарай группын наадахадань нэрьемэ оваци болоо.

Фашизмhаа немецкэ арадай сүлөөлэгдэhөөр 10 жэлэй ойн урда тээ

БЕРЛИН, майн 5. (ТАСС). Фашизмhаа немецкэ арадые баатарлиг Советскэ Армиин сүлөөлhөөр 10 жэлэй ойе баярай оршон байдалда тэмдэглэхын тулада Германска Демократическа Республикын ажалшад бэлэдхэл хэжэ байна. Немецкэ арадай түүхэдэ шэнэ үе нээжэ үгэhэн энэ түүхэтэ үдэртэ зорюулагдан, республикын бүхы городуудта ба тосхонуудта, предприятинуудта, хүдөө ажахын кооперативуудта, hуралсалай газарнуудта, клубууд болон Культурын байшангуудта лекцинүүд ба хөөрэлдөөнүүд үнгэргэгдэнэ, выставкэнүүд эмхидхэгдэнэ.

Фашизмhаа сүлөөлэгдэhөөр 10 жэлэй ойе республикын ажалшад ажалай ехэ амжалтануудтайгаар угтажа байна. 1955 оной арадай ажахын түсэбые—арадай ажахые хүгжөөхэ нэгэдэхи табанжэлэй hүүлшын жэлэй түсэбые амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлжэ, табанжэлэй түсэбөөр хараалагдаhан гол шухала даалгабаринуудые мүнөө тэдэнэр үлүүлэн дүүргээд байна. Жэшээлхэдэ, промышленна үйлэдбэриин хэмжээн нэгэдэхи кварталай эсэс багаар, 1950 оной хэмжээнтэй сасуулбал, 176 процент үлүүтэй болоо. Түсэбэй ёhоор 169,7 процентнь болохо зэргэтэй байгаа.

Арадай ажахын түсэбүүдые амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө тэмсэлые республикын экономикын социалистическэ секторэй гол хубинь бологшо арадай промышленна предприятинуудай коллективүүд толгойлон ябана. Эдэ коллективүүд энэ жэлэй нэгэдэхи кварталда түсэбөө 100,9 процент дүүргээ. Энэнь үнгэрэгшэ жэлэй энэ үеынхидэ орходоо 18 процентээр ехэ байна. Хэдэ хэдэн томо предприятинууд табанжэлэйнгээ түсэбүүдые мүнөө дүүргээд байна. Худалдаа наймаанай ба транспортын талаар түсэбтэ даалгабаринууд үлүүлэн дүүргэгдээ. Республикын хүдөө ажахы амжалтатайгаар хүгжэнэ.

Ажал хэхэ, амарха ба эрдэмдэ hураха талаар ажалшадай эрхэ ГДР-тэ бэелүүлэгдэнэ, ажалшадые социальна тэдхэмжээр хангаха тухай тон ехэ анхарал оролдолго гаргагдана.

Республикын городууд болон тосхонууд, Берлинэй демократическа секторэй центральна магистральнууд ба талмайнууд hайндэрэйхеэр гоёон шэмэглэгдэнхэй. Ажалшадай митингнүүд ба демонстрацинууд майн 8-да эндэ болохо байна. Немецкэ арадай агууехэ хани—Советскэ Союзтай эб дэршэгүй хани барисаагаа саашадань бэхижүүлхэ гэhэн уряатайгаар, парижска хэлсээнүүдтэ эсэргүүсэн, нэгэдэмэл, демократическа, бээе даанхай ба эб найрамдалда дуратай Германиие түргэнөөр байгуулхын түлөө, Европодо эб найрамал хангахын түлөө саашадаа тэмсэхэ уряатайгаар, гитлеровскэ фашизмhаа немецкэ арадай сүлөөлэгдэhөөр 10 жэлэй ойе ажалшад hайндэрлэхэ байна.

Үхи хүүгэдые хамгаалха зорилготой эхэнүүдэй Бүхэдэлхэйн конгрессто бэлэдхэл

БЕРЛИН, майн 5. (ТАСС). Хүүгэдые хамгаалха зорилгоор эхэнүүдэй Бүхэдэлхэйн конгресс энэ оной июлиин эхеэр болохо байна. Мүнөө дэлхэйн олон оронуудта конгрессто эдэбхитэйгээр бэлэдхэл хэгдэнэ.

Эхэнэрнүүдэй Уласхоорондын демократическа федерациин совет хадаа конгрессые hайшаажа байhан тухайгаа мэдээсэhэн олон тоото бэшэгүүдые искусствонуудай, культурын ба наукын элитэ ехэ ажал-ябуулагшадhаа абаа.

Немецкэ уранзохёолшо, арадуудай хоорондын эб найрамдалые бэхижүүлhэнэй түлөө уласхоорондын Сталинска шангай лауреат, немецкэ уранзохёолшодой ассоциациин түрүүлэгшэ Анна Зегерс ингэжэ бэшэнэ: «Дайнай дүүрэн сасуу Европа соогуур ябахадаа үбгэнэйнгөө гү, али эсэгынгээ, хүбүүнэйнгээ гү, али ахынгаа, инаг дуратай хүнэйнгээ гү, али хани нүхэрэйнгөө алуулhан тушаа гашууданги эхэнэрнүүдые орон бүхэндэ, нютаг бүхэндэ хараhан байнаб. Хэрбээ эдэ эхэнэрнүүдэй үгэ дууе нэгэ хоор болгон нэгэдүүлжэ болохо байгаа hаа, тэрэнь бүхы дэлхэй дээрэ сууряатан дуулдаха hэн. Минии хараhан тэдэ эхэнэрнүүдэй үгэ дуу одоошье эхэнүүдэй Бүхэдэлхэйн конгресс дээрэ нэгэн доро соностохо байхал. Үрэ хүүгэдээ хамгаалхадаа тэдэнэр эб найрамдалые хамгаалха болоно».

Эхэнүүдэй Бүхэдэлхэйн конгрессые Индиин олониитэ үргэнөөр дэмжэн hайшаана. Конгресс зарлалгые hайшаажа байhан тухайгаа олон тоото мэдүүлгэнүүдые Индиин политическэ ба нийтын ажал-ябуулагшад соведтэ эльгээhэн байна.

Индиин элүүрые хамгаалгын министр г-жа Раджкумари Амрит Каур өөрынгөө мэдүүлгэ соо ингэжэ заана: «Дайн хадаа ямаршье асуудал шиидхэжэ шадахагүй. Харин тад hөөргэ, бүри олон шэнэ, орёо асуудалнуудые тохёолдуулдаг гэжэ хэншье мэдэнэ. Тиимэhээ эб найрамдалда туhалха бүхы юумые хамгаалха зорилгоор эхэнүүдэй Бүхэдэлхэйн конгрессэй hаяар болохоо байhанда би баяртай байнаб».

Индийскэ парламентын гэшүүд Ума Неру, Ганга Деви, Бонили Кхонгмен гэгшэд хамтын мэдүүлгэ тунхаглажа, тэрээн соогоо эхэнүүдэй конгресс зарлаха гэhэн бодолые хүсэдөөр дэмжэhэн байна.

Ниитын ажал-ябуулагша, хоёр үхибүүдэй эхэ г-жа Ошима Рейки (Пенджаб штат) конгрессто амжалта хүсэхэ зуураа ингэжэ бэшэнэ: «Иимэ hайн hайхан хэмжээ-ябуулгые нэгэшье эхэ дэмжэнгүй байжа шадахагүй. Бүхы оронуудай эхэнүүдэй нэгэдэмэл голос, ажабайхые ба үрэ хүүгэдэйнгээ элүүр мэндэ байхые шууд хүсэжэ байhан тэдэнэй дура хүсэл дай hужэрөөхые хүсэгшэдэй хүсэл эрмэлзэлгые буруутуулха!».

Индийскэ парламентын гэшүүн г-жа Пандит Чатур Наранн Малавия, мүн ниитын мэдээжэ ажал-ябуулагша Премлата Гутта конгресс зарлалгые мүн лэ дэмжээ.

Өөhэдынгөө мэдүүлгэ эльгээгшэдэй дунда «Бүхэиндийскэ Кисан Сабха» гэжэ таряашадай организациин түрүүлэгшэ Индулал Ягник, Эб найрамдалай Бүхэиндийскэ соведэй гэшүүн М. Атал, Хиндустанай культурна обществын секретарь Пандит Сундерлал, индийскэ мэдээжэ уранзохёолшо Мульк Радж Ананд болон бусад оролсоно.

Английска профсоюзай эрилтэ

ЛОНДОН, майн 5. (ТАСС). Нимгэн түмэрөөр, зэдээр юумэ хэдэг хүдэлмэришэдэй национальна профсоюзай жэл бүриин конференци Манчестертэ болоо. Англиhаа американска сэрэгүүдые гаргаха, мүн буу зэбсэг хуряаха талаар бүхэдэлхэйн конференци зарлаха эрилтэ хэhэн резолюциие конференцидэ хабаадагшад үсэгэлдэр баталан абаа.

Атомна ба водородно зэбсэг хорихые, ООН-до Хитадай Арадай Республикын хуулита эрхые hэргээхые, мүн Тайвань аралhаа чанкайшистска сэрэгүүдые гаргахые эриhэн резолюцинууд конференци дээрэ мүн лэ баталан абтаhан байна.

КНДР-эй хүнгэн ба эдеэ хоолой промышленность

ПХЕНЬЯН, майн 5. (ТАСС). Хүнгэн промышленностиин хэдэн олон түхэлэй продукци үйлэдбэрилгэ Корейскэ Арадай-Демократическа Республикада дайнай урда тээхи хэмжээнhээ ниилээд үлүү гараа гэжэ Корейн Центральна телеграфна агентство дамжуулна.

1955 оной түсэбэй ёhоор хүнгэн промышленностьда эд бараа үйлэдбэрилгэ үнгэрэгшэ жэлэйхидэ орходоо 47 процентээр ехэ болохо байна. КНДР-эй хүнгэн промышленность энэ жэлэй нэгэдэхи кварталай түсэбые 7 процентээр үлүүлэн дүүргэээ.

Хүнгэн ба эдеэ хоолой промышленностиин үйлэдбэрилдэг зүйлнүүд яагаад урганаб гэхэдэ, хуушан предприятинууд үргэдхэн hэргээгдэнэ, тэрэшэлэн шэнэ предприятинууд баригдана. Жэл дотор 70 миллион шахуу метр хлопчатобумажна бүд нэхэн гаргаха текстильнэ комбинат, мяханай комбинат ба хэдэ хэдэн бусад предприятинууд мүнөө Пхеньянда баригдажа байна. Хамхында торгоной фабрика баригдана.

США-да коммунистнуудые харшалан хэhээнэ

НЬЮ-ЙОРК, майн 5. (ТАСС). Хэблэлэй мэдээсэhэнэй ёhоор США-гэй коммунистическэ партиин хүтэлбэрилэгшэдэй нэгэн Джон Вильямсон гэгшые американска засаг баригшад США-hаа сүлэн гаргаба. Тэрэ хадаа Смитын хуулиин ёhоор түрмэдэ hуужа байhанаа hаяхан сүлөөлэгдэhэн байгаа. Ябахынгаа урда тээ майн 4-дэ Вильямсон хэблэлэй түлөөлэгшэдтэ ингэжэ мэдүүлээ:

«Хүдэлмэришэн ангиин аша туhада зорюулан минии хэдэг ажал ябуулгын түлөө, минии үзэл бодолой түлөө hүүлэй жэлнүүдтэ намайе хашан мүрдэжэ түрмэдэ хааhан байгаа, мүн лэ тэрэ шалтагаанаараа намайе сүлэжэ байна. Минии үзэл бодол тон эли тодо: дай hужэрөөнгүй, харин эбтэйгээр ажабайха гээшэ американецуудай хүсэлэнтэй зохилдоно гэжэ би тоолоноб; маккартистска хархис этэгээдүүд бүхы американецуудай эрхэ сүлөөдэ гай түбэг тохёолдуулна, тиимэhээ бултанай аша туhада зорюулан «Эрхэ тухай Биллиие» (конституци.—Ред.) hэргээхын тулада американецуудай олонхидынь нэгэдэхэ ёhотой гэжэ би тоолоноб; би социализмын түлөө байнаб... Революционно тэмсэлэй үедэ дайлан абтаhан демократическа заншалаа американска арад hэргээгээд, дай hужэрөөгшэдые намнан холодуулаад, XX зуун жэлэй эрхэ байдалда элэ заншалаа хэрэглэхэ бэзэ гэжэ найдаад, би мордохомни».

Английска горнягуудай забастовко үргэлжэлhөөр

ЛОНДОН, майн 5. (ТАСС). Донкастерска нүүрhэнэй бассейнын горнягууд забастовко хэhээр. Тэдэндэ үшөө 28 шахтын хүдэлмэришэд үсэгэлдэр нэгэдэлсээ. Тиин забастовко хэгшэдэй тоо хамта дээрээ 70 мянган хүн болоо.

Горнягуудай профсоюзай нютагай отделениин хүтэлбэрилэгшэдэй тэмсэлээ зогсоохые уряалбашьень, салин хүлhэ нэмээхые эридэг шахтёрнууд забастовкоёо үргэлжэлүүлhээр.

Урда Вьетнамдахи байдал

ПАРИЖ, майн 5. (ТАСС). Национальна конгресс гэдэгтэ хабаадахын тулада өөhэдынгөө түлөөлэгшэдые Сайгондо эльгээхэ гэжэ уряалан муниципальна ба провинциальна засагаархидта, тэрэшэлэн политическэ элдэб партинуудта США-гэй табюул Урда Вьетнамай премьер-министр Нго Динь Дьем хандаа гэжэ урда тээнь дамжуулагдаа hэн.

Франс Пресс агентствын мэдээсэhэнэй ёhоор «Национальна конгресс» хадаа гүрэниие толгойлогшо байха эрхыень Бао Дайhаа хаhаха тухай шиидхэбэриие hайшааhан, мүн национальна суглаанай зарлагдатар оронoo хүтэлбэрилхэ саг зуурын правительство байгуулхыень Нго Динь Дьемдэ даалгаhан байна.

Американска лаборатори соо тэhэрэлгэ болобо

НЬЮ-ЙОРК, майн 5. (ТАСС). Ассошиэйтед Пресс агентствын мэдээсэhэнэй ёhоор далайн-сэрэгэй хүсэнүүдэй Дейнджерфилдэхи (Техас штат) аэрофизическэ лаборатори соо тэhэрэлгэ болоо. Тэhэрэлгын үедэ hандарал болоо, 13 хүн гэмтээ.

Бурят-Монголой ҮНЭН газетын нэрэмжэтэ ЗАНШАЛТА ЭСТАФЕТЭ Майн 8-да болохоно

ЭСТАФЕТЭДЭ олоороо хабаадая!

„Бурят-Монголой үнэн“ газетын нэрэмжэтэ 6-дахи заншалта эстафетэ

Майн 8-да «Бурят-Монголой үнэн» газетын нэрэмжэтэ эстафетэ болохонь. Олон тоото спортсменүүдэй хабаадалгатай энэ эстафетэ уралдаанда эрэшүүл, эхэнэрнүүд, эдиршүүл, хүбүүд ба басагад хабаадалсажа, өөhэдынгөө спортивна мэргэжэлые харуулха юм. Спортивна hайндуранай обществонуудhаа—эрэшүүл болон эхэнэрнүүд, hурагшадай эгhээ 2 группа—1937—1938 онуудта ба 1939—1940 онуудта түрэhэн хүбүүд, басагад түрүү hуури эзэлхын түлөө тэмсэхэ байна.

Үнгэрэгшэ жэлдэ болоhон эстафетын дүнгүүдэй ёhоор «Бурят-Монголой үнэн» газетын дамжуулгын зургаан кубогуудые «Искра» обществын, мүн 1-дэхи, 65-дахи, 3-дахи дунда hургуулиин командануд абаhан юм.

Тиихэдэ мүрысөөндэ олон хүнүүдые хабаадуулhанайнь түлөө барюулагдахаар тогтоогдоhон 2 кубогууд мүн «Искра» гэжэ спортивна обществын болон 65-дахи дунда hургуулиин эмхитэй коллективүүдтэ үгтэhэн байгаа.

Мүнөө болохо эстафетын маршрут долоон үе болгогдон таhалагдана. Тиимэhээ команда бүхэн 7 хүнhөө бүридэhэн байха болоно. Эстафетын маршрут: 1) Соведүүдэй байшанhаа захалаад Читинскэ үйлсөөр «Сандом» хүрэтэр (300 метр), 2) Ленинэй нэрэмжэтэ үйлсөөр ород драмын театр хүрэтэр (200 метр), 3) Ород драмын театрhаа «Бурят-Монголой үнэн» газетын байшан хүрэтэр (300 метр), 4) Редакциhаа захалаад, Ленинэй үйлсөөр хада хаяа хүрэтэр (400 метр), 5) Ленинэй үйлсөөр хада өөдэ «Сандом» хүрэтэр, 6) «Сандомhоо» ВЛКСМ-эй Горком хүрэтэр (2.. метр), 7) ВЛКСМ-эй Горкомой байшанhаа Рабочая үйлсөөр тойрон Соведүүдэй байшан хүрэтэр. Команда бүхэн 1850 метртэ гүйхэ юм.

Редактор Д. Л. ЛОБСАНОВ

СССР-эй АРАДАЙ АЖАХЫЕ hЭРГЭЭН БОДХООХО БА ХҮГЖӨӨХЭ ГҮРЭНЭЙ ТАБАДАХИ УРЬhАЛАМЖА

1955 оной апрелиин 21-дэ Сталино городто болоhон шүүбэринүүдэй 9-дэхи тиражай

СПРАВОЧНА ТАБЛИЦА

Урьhаламжын разряд бүхэнэй серинүүд болон облигацинуудай удаадахи номернуудта шүүбэри тудаба:

Серинүүдэй №№	Облигацинуудай №№	Шүүбэринүүдэй хэмжээн (түхэригөөр)	Серинүүдэй №№	Облигацинуудай №№	Шүүбэринүүдэй хэмжээн (түхэригөөр)	Серинүүдэй №№	Облигацинуудай №№	Шүүбэринүүдэй хэмжээн (түхэригөөр)	Серинүүдэй №№	Облигацинуудай №№	Шүүбэринүүдэй хэмжээн (түхэригөөр)
080169	22*)	1 000	085407	05*)	1 000	090540	1—50	200	095907	29*)	[illegible]
080471	41*)	1 000	085461	1—50	200	090554	02*)	1 000	096044	1—50	[illegible]
080685	32*)	1 000	085566	08*)	1 000	090571	1—50	200	096118	47*)	[illegible]
080706	45*)	1 000	085577	1—50	200	090899	02*)	1 000	096258	1—50	[illegible]
080759	1—50	200	085646	02*)	1 000	090914	1—50	500	096323	04*)	[illegible]
080794	32*)	1 000	085664	04*)	25 000	090982	49*)	1 000	096636	1—50	[illegible]
080812	17*)	1 000	085704	32*)	1 000	091060	15*)	5 000	096740	14*)	[illegible]
080977	1—50	500	085740	38*)	1 000	091496	32*)	1 000	096913	1—50	[illegible]
080997	29*)	1 000	085743	1—50	200	091576	1—50	200	097002	13*)	[illegible]
081125	37*)	1 000	085768	12*)	1 000	092204	15*)	1 000	097141	03*)	[illegible]
081272	36*)	1 000	085837	19*)	10 000	092221	05*)	1 000	097306	1—50	[illegible]
081489	43*)	1 000	085902	25*)	1 000	092305	16*)	1 000	097351	1—50	[illegible]
081589	1—50	200	085977	39*)	1 000	092707	1—50	200	097411	1—50	[illegible]
081617	02*)	5 000	086047	50*)	1 000	092751	28*)	1 000	097497	1—50	[illegible]
081767	38*)	1 000	086090	20*)	1 000	092877	19*)	1 000	097792	1—50	[illegible]
081829	35*)	1 000	086216	1—50	500	092916	1—50	200	097849	1—50	[illegible]
081855	1—50	200	086490	12*)	1 000	092937	1—50	200	098099	1—50	[illegible]
081905	25*)	1 000	086619	24*)	1 000	092997	15*)	1 000	098230	40*)	[illegible]
081998	19*)	1 000	086755	16*)	1 000	093070	22*)	1 000	098235	04*)	[illegible]
082116	1—50	200	086855	42*)	1 000	093071	1—50	200	098288	19*)	[illegible]
082305	1—50	500	086901	26*)	1 000	093349	1—50	200	098446	05*)	[illegible]
082351	1—50	500	086946	11*)	1 000	093526	1—50	500	098462	15*)	[illegible]
082808	07*)	5 000	086978	1—50	200	093587	1—50	200	098548	29*)	[illegible]
082849	44*)	1 000	087027	24*)	1 000	093810	10*)	1 000	098610	30*)	[illegible]
082883	26*)	1 000	087435	09*)	1 000	093878	36*)	1 000	098649	28*)	[illegible]
083141	1—50	200	087698	26*)	1 000	094055	26*)	1 000	098710	1—50	[illegible]
083237	49*)	1 000	087705	1—50	200	094266	49*)	1 000	098770	37*)	[illegible]
083280	19*)	1 000	087816	1—50	200	094307	35*)	1 000	098821	12*)	[illegible]
083357	25*)	1 000	088124	1—50	200	094351	22*)	1 000	098873	42*)	[illegible]
083371	1—50	200	088156	02*)	1 000	094411	1—50	500	098881	1—50	[illegible]
083777	36*)	1 000	088179	13*)	1 000	094493	39*)	5 000	098944	1—50	[illegible]
084021	1—50	500	088602	23*)	1 000	094521	06*)	1 000	098994	38*)	[illegible]
084041	39*)	1 000	088688	1—50	200	094809	39*)	1 000	099046	1—50	[illegible]
084228	29*)	1 000	089086	1—50	200	094839	07*)	1 000	099149	09*)	[illegible]
084251	1—50	500	089236	48*)	1 000	094901	1—50	500	099292	1—50	[illegible]
084314	18*)	1 000	089390	1—50	200	094909	26*)	5 000	099396	08*)	[illegible]
084365	50*)	1 000	089546	1—50	500	095028	28*)	1 000	099565	07*)	[illegible]
084370	1—50	500	089706	1—50	200	095080	1—50	200	099658	49*)	[illegible]
084487	1—50	200	089791	25*)	10 000	095174	36*)	1 000	099659	18*)	[illegible]
084597	13*)	1 000	089815	1—50	200	095189	29*)	1 000	099776	12*)	[illegible]
084639	47*)	1 000	089897	44*)	1 000	095290	1—50	200	099813	1—50	[illegible]
084882	37*)	5 000	089936	28*)	5 000	095334	38*)	1 000	099852	42*)	[illegible]
085137	1—50	200	089959	05*)	10 000	095609	43*)	10 000	099881	24*)	[illegible]
085177	1—50	200	090020	22*)	1 000	095675	1—50	200	099982	04*)	[illegible]
085179	1—50	500	090212	1—50	200	095800	1—50	200			
085220	24*)	1 000	090430	47*)	1 000	095903	1—50	200			

*) Энэ сериин облигацинуудай нүгөө 49 номернуудта тус бүридэнь 200 түхэригэй шүүбэринүүд буугаа.

Шүүбэринүүдэй тираж үнгэргэхэ Комиссиин Түрүүлэгшэ—ажалшадай депутадуудай Сталинска областной Соведэй гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшэ Д. И. АДАМЕЦ.
Комиссиин харюусалгата секретарь Л. А. ВАСИЛЬЕВА.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора — 46-32, заместителя редактора — 32-74, отв. секретаря —27-37, партийной жизни, сельского хозяйства— 47-59, пропаганды и переводов — 35-14, культуры и быта, промышленности—34-05, местной информации и писем — 24-74. Для междугородных переговоров — 16.

Н—00448. Типография отдела издательств и полиграфической промышленности Министерства культуры БМАССР. Зак. № 27..